

ספרים קארט לאזט שטיין אורטיל או נ. י. סייטי מוז צאלן "ספעל עד" הילף אין פריזוואטער שולע

פָּוִינְסְׁ פָּרֶן הַאַלְאָנְדָן: פֵּילִיפְּסְׁ מַעֲדִיקָלְ דִּיוֹזִיזְיָעְ לִיְידָט שָׁאָדוֹן

געוזען, אבער אינערהאלט די העלט
קעריר אינדוסטריע, און ספצעיפיש די
איןדוסטריעס פינאנציעלע סטעך,
ווײיסן שיין איינמאָל וועגן די
פעדראָלע "בּ". די. אַר. ע.י.
רענגולאָצִיעס, וועלכּ קומען אַריין אַין
קראָפט מעור אָון מער צו ליגען העכברע
און פֿעַטְרָע בָּאַרְיקָאָדָעָס קעגן
שׂוֹנִינְדָּל אַין די העלט קעריר
אַונְדְּרָבְּרָאוּרִי

לוייט גראף קומט אויס, או העלט
עיר פירמעס האבן לאנגע יארן
געלאוזט איינקזיפן די טיעירעסטע
מעידצינישע אפראטן, באצלאלט
טיילויז אדער אינגעאנץ דורכין דרייכן
פעטהר, אפייל אין אועלכע צייטן און
פלענער ווי די מאשינען זענען נישט
געווען אוזי קרייטיש וויכטיג, מילד
געראדעט. איינמאל די רעגולאיציעס
זענען גוואורן שטרונגער, זענען די
מאשינען שווין גוואורן שוואכער אין
פריארטעט און דער רעוזלטאט
שפירתן זיך ביז האג.
די מעידקל דיוויזיע ביי "פיליפס"
אייז געשטיגן 2% און דריין קווארטאל
פון 07/, צו 1.6 ביליאן יורא אין
סעלאס.
גראף זאגט או דער נומער אייז
היבש שוואכער ווי גווארכטן.

עס קליננט זיעיר באמאבאסטישן
אבער די קאמפאניא אליאינס איז מודה:
פְּלִיפְּסָס עַל עֲקָטָרָאַנִּיק רֵין, וּוֹאָס
רוֹאָדוֹעָצִירָט הַנוֹּנְדָּעֶטָּעָר פְּרָאוֹקְטָן וּוֹי
גָּאַלְבָּס, עַפְּלִיעַנְסָס, מּוֹזִיק
שְׁפִילְעָרָס, קַעַטְסָקְעָנְרָס אָוֹן אַלְעָס
אַינְצְרוּשָׁן, הַאָט גַּעַהַאָט שְׂוֹאָכָעָר וּוֹי
עַדְרָאָכְטָעָנָע וְעַזְוֹלְטָאָתָן אִין לְעַצְתָּן
קוֹוָרָטָאָל צּוֹלִיב מַעַר שְׁטָרָעָגָע
אַכְתּוֹנָג אָוֹף גְּרוֹיסָע הַעַלְתָּקְיָיר
גְּבוֹגָצָרְיוּ נִי אַשְׁרָבְּרָבִי

האלאנדיישער פֿנאָנץ אַנְאַלִיסט
זֶרְיךָ דַע גָראָפָא, אַין אַוְאל סְטְרִיט
אַינְטְּרוֹנוֹיִי, זָאגָט אַז דֵי
בְּבוֹדְשָׁעַט דֻפְצִיט דַעֲדוֹקָשָׁן עַקְטָן
עַזְעַץ וּואָס אַנְגָּרָעָס אַין וּאַשְׁינְגָּטָאן
הָאַט דַוְרְכָעָפִירֶט 2 יָאָר צְרוּיקָה
עַפְרִיט אַין אַמְעָרִיקָע צַו רַעֲדוֹצִירֶט
שְׂעִילָס פּוֹן גָאָר טִיעָרָע הַעֲלָט קָעֵיר
אַאַשְׁנְעַן וּואָס דֵי פִירְמָע פְּרָאוֹדְצִירֶט
אַאַר גָאָר גַּרְוִיסְעָפְרָאַפִּיטָן.
וּוּינְג מַעֲנְשָׁן וּוּוִיסְן וּוּעָגָן דַעַם

זון א געהעריגע ערצייאונג טראָן זיין
שועריגקייטן.

איןעם ערשותן שрист פון זיין
לעגאלן קאמף, האט פרעסטאן
עברענget די פראגע פאר א
ספֿעציגעלע "הירינג" דורך סטעיט
עדיקעישאן באאטשע, וועלכע האבן
גוארטילט או ער איז גערעכט און די
שטאָט דאָרף וויטער באצאלן די שבר
לימוד קאָסטן.

די סיטי האט אַפְּעליט צום
פעדרוֹאלן געריכט, וואָו דער ערשותער
שטאָפְּלִיךְ ריכטער האט געגעבן גערעכט
פארן שטאָטישן עדיקעישאן דעפְט.

דאָן האט דער פְּאַטְעֵר אַפְּעליט צום
פעדרוֹאלן אַפְּעלט געריכט, וואָו ער
האט געווינען. די שטאָט האט
אַפְּעליט צום סופְּרִים קאָרט אין
וואַשְׁנֶגֶטָן, וואָו די ריכטער האבן
געלאָז אַין פְּלָאַז דעם אַפְּעלט
אוֹרטיל לְטוּבָה פרעסטאן.

(פארעצעונג אָרִיךְ זִיְתְּ 12)

קינדרער מיט ספיעציאלעל געבערוכין, אוון זיעירען עלטערן, האבן אפגעההאלטן א טריואומפאלן זיג מיטין באשלוט פון סופרים קארוט אין וואשינגטן צו לאזין אין קראפט א נידיערגן געריכט אורטיל איז ניו יארק סייטיס דעפעט. אוו עדיקוקישאן מוז באצלאן די קאסטען פון "ספיעשל עדיקוקישאן" וואס ווערט צוגענטשטעלט אין פריוואט שולע. דער געענץ זאגט אאלע קינדר ער אין אויסנאמ, אפילו מיט שווערט דיסעביליטיס, מוז באקומווען א פאסיגע, אומזיסטע אוון יושר/דיגע ערצייאנג. איב איז פראנאום קען נישט ווערן צוגענטשטעלט אין א פובליך סקול סייטעם, מוז די ערצייאונג ווערן צוגענטשטעלט אין פריוואט (דער, צומאל, אין רעליגיעזע) שולע. אויף דעם אלעס איז נישטא קיין פראגע. דער סופרים קארוט באשלוט איז געקומען אין פאל וואס די עטלערן האבן ניטאמאל געוואלט הערן פון א פובליך סקול סייטעם - דעריבער איז דער טריואומף איזו גראוס.

דָּקְטוּרִים אַנְטְּדָעָן צֹוֹעַק פּוֹז் "אֲפֻנְדִּיקְסׁ", בְּלִינְדָּעַ קְוִישְׁקָעֵי אַיְזָן גַּרְנִישֶׁט אַזְוִי אַבְּעָרִיגֶן

างגעפֿילט דַי מָאַס גוֹטוּ בְאַקְטָעַרְעַס
נָאָךְ אַדְאָזֶעֶן אַנְטִי-בִּיאָטִיקְס? דַי
זַעֲלַבָּע זַאַךְ וּוֹעֵן אַמְעַנְשׁ הַאַט
אַפְּוֹויִיכְן (דַיְיַעַדְעַ) אָזֶן דַי גַּאנְצָע
גוֹטוּעַ בְּאַקְטָעַרְעַס פָּאַפְּלַאַצְיָעַ וְעוֹרְטַ
פָּאַרְלוֹרִיןַ מִיטַּ אַלְעַס אַנְדְּרַעַס, פּוֹן
וּוְאָנָעַטַּ וּוּרְטַ דַי בְּאַקְטָעַרְעַס עַרְזָעַצְטַ?
אָה, קֻומַט אַיצְטַ דַעַר עַנְטָפְעַר, אָז
דַי אַפְּעַנְדִּיקְסַ אַיְזַן דַי... רַעַזְעַרוֹאַר
פּוֹן גוֹטוּ בְאַקְטָעַרְעַס. וּוֹיסִיטַ מַעַן שׂוֹין
צַוְּוִיַּעַ זַאַכְן פּוֹן נְפָלָאת הַבּוֹרָא וְאָסַ
דָּאַקְטְּוִירִים הַאַבְּן בֵּין הַיִּנְטַ נִשְׁתַ
פָּאַרְשָׁטָאַנְעַן, (1) פּוֹן וּוְאָנָעַטַּ שַׁעַפְטַ
אַפְּעַנְדִּיקְסַ, אָזֶן (2) פּוֹן וּוְאָנָעַטַּ שַׁעַפְטַ
דַעַר מַעְנַטַּ אַזְוִיפְלַי גוֹטוּ בְאַקְטָעַרְעַס.
וּוְגַעַן דַעַם טַאַקַּעַ, אָוִיבַ דַי
אַפְּעַנְדִּיקְסַ וּוּרְטַ אַינְפְּעַקְטִירַטַ צּוֹלִיבַ
סִיַּי וּוּלְלַכְעַ סִיבַה - פּוֹנְקַט וּיְיַ אָ
מַעְנַטַּ קָעַן הַאַבְּן אַינְפְּעַקְצִיעַס סִיַּי
וְאוֹן אַיְזַן קַעַפְעַר - וּוּרְטַ עַס שְׁנַעַל
צַיְעַר שְׁעַדְלִיךְ, וּוְיַיְלַ דַי גוֹטוּ
בְאַקְטָעַרְעַס וּוּרְטַ פָּאַרְדוֹבָן אָזֶן גַּיִטַ
אַרְיְבָעַר צָוֵם "שְׁוֹנָא", אַזְוֵי צָוֵם זָאגַן.
וְוּבְיַאלְדַ עַס הַאַט נִשְׁתַ קִין
דָּוְרְכָגָאנְגַ נָאָר אַקְלִינַעַ עַפְעַנוֹגַגְ פּוֹן
אַיְיַן זַיִטַ, וּוּרְטַ עַס אַינְגָאנְצַן
אַינְפְּעַקְטִירַטַ, גַעַשְׁוֹאַלְן, אָזֶן מִמְּזוֹעַס
אַרְוִיסְנַעַמַעַן וּיְשְׁנַעַלְעַר.

הער מענטש זיין אויף צרות. אין
קינוי של פון לעצטנס אין געוען מיט
אווערנאר פטאקי אין זיין לעצטע
אדר אין אט, וווען ער האט געהאט אין
אפענדיקס אינפעקצייע, עס האט
עפאלצט, און פארשפראיט
אינפעקצייע אויף א ריזיגן שטח אוש
זיין לעבן אין געוען אין געפער. זיין
אנצע קושקע און מעתא באלאזם
יסטעם אין געוען "אויגעלאשן"
זויף גאנצע 3 ומוכן.
אין א זאק וואס אין אויבנאויף
ארניישט פארבינדן, האבן דاكتוירין
אלץ געוואסט און די פארדייאונג
יסטעם לUBEט אויף געונטע
נקטריע וועלכע "ברענן אויף" די
שפיעין אין מאגן און צעטילין די גוטע
אכן צו די ריכטיגע אדרעסן און די
אפעפאל צו אנדערע קארידאן. אין די
אדרט באקטעריע קען א מענטש נישט
יעבען. אין צוגאב, וווען א מענטש נעמט
אנט-בייטיך" דראגס, צו אטאקיין
שלעכט באקטעריע פון אינפעקצייע,
ווערין אויך אטאקריט די גוטע
נקטריע אין מאגן און קושקעס,
עריבער קענען די מעדייצינען מאכן
אגאנ פראבלעמען. ווועגן דעת איז גוט
נוו נעמען "פראו-בייטיך" און
אנגורות וועלכע אנטהאלטן די סארט
ווטע באקטעריע.
פאקטיש, בעבר, אין קלאר איז אין
מענטש לגט א קוואל פון גוטע
אקטעריע. או רוב מענטשן נעמען
ישט קיין פראו-בייטיך אדרער
אנגורות, פון וואנט וווערט צוריק

אין אָדָמָא תִּשְׁעַ מַעֲדִצֵּנִישׁ
נְטָדְעָקָנוּגָן, הָאָבָן דָּקְטוּרִים גַּעֲמוֹזָת
דָּרְדָה זַיִן אוֹ זַיִיר אַרְאָגָאנָטָחָזָק
זַן דַי "בְּלִידָעָ קַוְשָׁקָעָ", וּזְיאָזָוי
רוֹפָט שְׁפָטָאִישׁ דַי "אַפְעַנְדִּיקָס"
שְׁקָעָלָעָ אַין בּוֹיךְ, אַין גַּעֲוֹעָן זַיִיר
צַיִיטִיגָן, זַהְנָדִיגָן צָום עַרְשָׁתָן מַאל
זַוְיִלְאָדָה אַתָּא אַצְוָעָק אַין
עַרְפָּעָר, אַוְן גַּרְאָדָע אַקְרִיטִישׁ
וּזְעָקָן.

דַי אַפְעַנְדִּיקָס אַין אַקְלִינְטִישׁגָעַ
זַיִר אַינְטְּשִׁיגָעַ תְּאַשְׁקָעָלָעָ וּוָסָם לִיגָט
זַן דָעָר זַיִת בִּים פּוֹנְקָט וּוָאוּס
מַעַן צְזָאָמָעָן דַי קַלְיִינָעָ אַוְן גְּרוֹיסָע
שְׁקָעָס. מְרוֹפָט עַס דַי "בְּלִינְדָעָ"
שְׁקָעָ וּוֹילְסָאִיזָאַיסְגַּעַשְׁתָּעָלָט וּוּי
דָעָד-עַנְדָ", עַס אַתָּא נָאָר אַיִן
פְעָנוֹגָן. לְעַנְגָּוָאִיס הַיְסָטָאָרִיעָ הָאָבָן
אַקְטוּרִים אַוְן פָּאָרְשָׁעָר דַעְבָּאָרִיט
אַדוֹרָאָס אַמְעַנְתָשָׁ אַתָּא עַס, אַוְן זַיִי
גַּעֲנָנָן נִישְׁתָגְעָוָמָעָן צַו קִיְּין בָּאֶשְׁלוֹס,
הָר אַלְזָ גַעֲזָאָגָט אוֹ זַיִי פָאָרְשָׁתִיְיָעָן
שְׁתָאִיד עַקְוִיסְטָעָנָן...

**פראגרם נאך ווועטא פון פרעוזידענט בש
קאנגרעם זוכט פשרה אויפֿ "העלט פלאם"**

און בריטטניא "טשייפ" פרוגראם אין נייר אירק סטטייט, וויבאלד עס און ליבוראלע סטטייט, און גאווער פאטקי האט יינערץיט אויך שט אויגעארבייט דעם פרוגראם.
 גאווערנאר ספייצער האט געוועז גיין אסאך וויטער, און האט געבען דון די אינסטאנצין אין וואשינגטנאן צווטעלן דעם פרוגראם קענען אודלכע פAMILיעס וואס פאראד אפילו מעד ווי \$80,000 א' יאר.
 פאראלאנג, און נאך אוזעלכע ביטעס אנדערע סטטייטס, האבן געמאכט בוש אדרמיניסטראציע ליגין א' "ל אין די זאמד" און זאגן "ניין", פרוגראם איז נאר געמאכט געוועז פארא קינדרע אין לא-מייטל אינאי פAMILיעס".
 דעם ווינטער דארף דער פרוגראם באנייט וווערן, און בוש זאגן פאראגעשלאגן \$30 בייליאן פארא קומונדייגע 5 יאר. די דעם אראטן קאנגרעס ווילן דאפלט, \$60 בייל און האבן דורךגעperfיט איז באיל היזער פון קאנגרעס. בוש זאגן פארא קאנדרט. פאלייטישע אנאלי שעריגן רעפובליקאנער שאנסן איי קומונדייגע זאגן, און דעריבער זאגן דערפובליקאנער איצט גרייט פארא געוויס פאראפיטן.
 נייר אירק האט איינס פון די בעסעט נייר אירק הועלט פלאס", נאכדעם וואס פרעזידענט בויש האט אין געווערננס היל שרט ווועטאירט א' פאבריריטען דעם פראגראם אין נייר
 יאר און איבער גאנץ אמעריקע.
 די "טשייפ" דעבאט העט פאראוזאקט א' קאכעידיגן שטורען אין וואשינגטאן, וואס איז זעלטן שארף אפילו לoit די ארטיגע פאלייטישע סטאנדרטן, און דעריצו איז דאס בלוייז די דרייטע "וועטה" פון פרעזידענט בויש אין וויסן הויז.
 אין נייר אירק געניזן צענדייגער טויזנטער פAMILיעס פון "עמעיל" הועלט פלאס" אדרער "טשיילד הועלט פלאס", וואס איז א סובסידירטעה הועלט אינשורענס פראגראם פארא אוזעלכע מיט צופיל פאדרינסטן פארא מידיקuid" אבער פארט צו וויניג צו קענען קויפן איגענע הועלט אינשורענס. די קאסטן פארא "הועלט פלאס" וואקסט נישט אויף א בוים - עס וווערט באצלט פון וואשינגטאן, און סטטייטס קענען אוישטעלן דעם פראגראם ווי זי' געפעטל, לoit געוויס פאראפיטן.
 נייר אירק האט איינס פון די בעסעט

אווי ווי איך זעה איר האט אנגעהויבן צו שרייבן וועגן
"מענטל העטל" ביטם היימישן ציבור, וואלאט איך געוואאלט
זיעיידער בעטן וועגן אן אנגעוויזטאגטער פראבלעם וואס טרעדפֿט
איך ליעזר אסאך ביי מערערע הייזער, עס הייסט
בארעדערליין פֿערושאנאלאיטי דיסארדער".

טערראפיסט וואס קון ".dialectical behavior therapy" תזוכו למצות.

אייר האט נישט קיין אהנוונג וואס די סעריע בריווען און ארטיקלען פון "מענטל העטלט" טוט פאר מיר! עס דערלייכט מיר און באראאיגט מיר או איך בין נישט די איינינציגסטע אויף דער וועלט וואס גייט אדורך יסורי הנפש.

קיניינער פון מײַנע באָקאנטַען וואָלטָן אַין ווילְדַסְטָן חַלּוֹם
נִישַׁט גַּעֲטַרְאַכְט אָז אֵיךְ, דִּי "אוַיסְעַרְלִיכְעַ" פֿרְיַילִיכְעַ
לוֹסְטוּתְּגַע וּוַיְיַבְלַ לַיְידַט גַּעֲפַרְלִיךְ פָּוֹן אַ שׁוּעְרָעַ
פְּסִיכְאַלְאָגִישׁ צַוְשְׁטָאנְד. אֵיךְ שָׁעַם זֶיךְ נִישְׁט צַוְעַמְעַן
מעַדְצִינְעַן, וּוַיְיַלְאֵיךְ וּוַיְסַס אַז שְׁעַמְעַן וּוַאלְט אֵיךְ זֶיךְ
געַדְאַרְפַּט "נִישְׁט" צַוְעַמְעַן!

אין זאת שטערט מיך זיעיר. פארוואס וווען איינער האט
פייזישע געזונטההייט פראבעלעמען, ווי אן אפגעשוואכטעל
הארץ, האט מען רחמננות, אבער וווען איינער האט גיסטישע
שוואוכקייטן וווערט ער/יז אפגעשטעמענפלט ווי א "גערווען
קראנקער", "משוגענער" אוון נאך איזעלכעס? אפשר איז צייט
אראפעצונעמען די סטיגמא פון מענטל שוואוכקייטן,
ארויסקומען מער אין די עפנעטליכקייט וועגן דעם, אוון
אנורקענען איז קיינער איז נישט פאריזיכערט. השווית זאל
רחמננות האבן אוויף אלע איידישע קינדער.
ישר כוח פאר זיין דער פלאטאפארם צו מחזק זיין
איידישע הערצבער

א אידישע מאמע

עדאקצייס: איך, די בריוו שרייבערס, האט נישט קיין אהנוונג וואס איינערע ברייעווען, געשריבן מיט איזויפיל הארכן טערערן, טוט פאר כל ישראל. איך קענט אונז גלובין זוען מיר זאגן אז איין ברייז טוט אויף מערד ווי הונדערט ארטיקלען. די "סטיגמא" פון מענטל העלט, די איזוינערופגען "בושה" צו נעממען מעדייצינען, גיטט ב"ה אראפ ציביסלעך אדאך די קוראוץ פון אצעלכע ברייען ווי איעירס, וועלכע לוייפן שוין כמיעט רעגלמעסיג יעדן חודש אין דעם רובירק.

ערנסטע פראבלעמען וואס קענען אויפרודערן אַבִּיתְהַמְּדָרֵשׁ – איז שוין הײַנט נישט אָזֶוי געפֿערליך. די באָגָעָמָונָג צוֹ מענְגָּשׂ מיט ערנסטע פראבלעמען ברביבים איז הײַנט אַברָכָהָךְ קעָגָן אַמָּאָל. אֲפִילּוּ קְלִינְיָעַ קִינְדָּעַר וועָרַן הײַנט אַזְוִיפִּילּ בעסער מְחוֹנָךְ נִישְׁתְּ מְצָעֵר צוֹ זַיִן די מְדוֹכִים בְּיִסְוִרִים, אָוָן וועָרַ רְעַדְתַּ נָאָק פָּוּן די אַיְדָעָלָעַ גְּפִילְעָן צוֹ זַיִן פָּוּן די עַלְטָעָרָע. מִיקָּעַן זָאָגַן אָז די סְצָעָנָעַ פָּוּן אַסְטָאָדָעַ קִינְדָּעַר נָאָכְלִיפּוּן אַ מעַנְגָּשׂ מיט ערנסטע מעַנְטָלַע הַעלְטָעַ פרָאָבָלְעָמָעַן אָוָן מְצָעֵר זַיִן חַיּוֹ אַיז שוין הײַנט בְּהָהָעַלְמִינְגִּירַטְמַעְתַּ אַינְגָּאנָצָו.

אליאז, די "סטיגמא" וואס איר דערמאנט אנטהאלט צוועי טילן וואס זענען נישט פארביבנידן איינס מיטין אנדערן: דער פרייאוטער איד, אדער אידיישע מאמע, וואס מוטשעת זיך צוישן די איגענע צוויי איגן מיט דערעסיע, ענקזיעטי, או. סי. די., ב. פ. די., אדער סי' וואס אין דעם געיביט, און מיוויל נישט גיון נאך הילך וויל מישעמיט זיך. די אנדער טיל איז אנטבלאנט מענטשן מיט ערנסטע מענטטל פרראבלעמען וואס שפילט ליאדער אויס עפנטליך — אויף איז פארנעם וואס פלאגט זוי אמאל מאכן ליידן שרעליכע צרות און שאנדע נעמען, און היינט איז דאס ב"ה כמעט אינגעאנץ פארראכטן געווארן. מיר וואלטן גוואזט איז בשעת די "סטיגמא" פון צוועיינט טיל איז שוין היינט זיין ער שוואך, בעייקר מיט די בעסערע באגעמנונג פון די גיעזעלשאפט צום אומשולדיין מענטש, פעלט נאך אויס היבש פארשריט אינעם ערשותן געבית, איז דער דורךנטיליכער מענטטל העטל שוואאCKERITT ביים היימישן עולם זאל נישט וווערן פאראווארפן אונטער די פאדלאגע נאר מיזאל טאן די ריכטיגע שריט און וווערן געהאלפן בס"ד.

ס"י י"ח ס' ה'ב

די רפואה פון פרישע אראנדזש דזשוס

עלצטנס זענען געווען עטליכע בריווען וועגן אינפֿעְקִיעַס
ביבי יונג אדער אלט, ספֿעְצִיעַל וועגן קאלדס, און
אינפֿעְקִיעַס בי קינדער, און איך וויל שרייבן או עס איז
יישיט פֿאָרָהָאן אַ בעסערע רפּואה קעגן "קָאָלְדָּ" ווֹי א
גלעצעלע אויסיגעדרוקטע דזשוס פֿוֹן אַראָנְדְּשָׁעָן,
"פרָאָדְּצִירָטָּ" בי זיך אין שטוב, אלס די ערשות זאָך צו
געמען אין מוויל יעדן אַינְדְּעָרְפּּרִי.
איך בון שיין ב'יה, צו גוטן, איבער די 80 יאָר, און די
עלצטנע מאָל וואָס איך בִּין געווען פֿאָרְקִילְט אַיז געווען
אַסָּאָך, אַסָּאָך, יָאָרְן צְרוּךְ. פֿאָרְוָאָס? ווֹיל יעדן צְפּוּרִי
טרונְק אַיך אַ גַּלְעֵל פרִישָׁ-אוּסְגַּעֲדָרְקָטָע אַראָנְדְּשָׁעָן דזשוס.
דאָס טו איך שיין, מיט די גַּאנְצָע משְׁפָחָה, צַעְנְדִּיגְעָר
יאָרְן. ווען מיינע קִינְדֶּעֶר שִׁיחְיוֹן זענען געווען קלְיָין, האָב אַיך
יעדְן גַּעֲבעָן צו טְרָוְנָקָעָן אַזָּא גַּלְעֵל אַראָנְדְּשָׁעָן דזשוס, אָוָן
בְּמַעְן הַאָט כָּמַעַט נִישְׁתְּ גַּעֲוָוָסְטָ פֿוֹן קִיְּן "קָאָלְדָּ" בַּי אָנוֹן.
אוֹיְיך פָּאָר "רִיסְעָס" האָב אַיך זַיִן גַּעֲבעָן אַן אַראָנְדְּשָׁע,
פֿאָרְשָׁטְיָן אוּבוֹן אָוָן אַנְטוֹן, מיט רִיסְן אַין די שאַלאָאָץ זַיִן
אלְאָלְוָן וְשָׁוּעָן וְרוּיָן אַפְּנִיעָלִי.

וילג'אנט לא ניג אונט-אַנט אַנט-אַנט
די קראפט פון די אראנדזש דזושס (אונ איזוי אויך מיט
פרישע אויסגעדרוקטער געריפפֿרוכט דזושס) קומט פון די
דייזיגען מאס וויטאמין "סִי". וואס ליגט דערין. גלייבט מיר,
מייקען נעמען צענדיגער "וויטאמין סִי". טאבלעטו, אונ עס
קומט נישט צו, בכל נישט, צו אײַן גלאז אַראנדזש דזושס
וואס מידרוקט אליענס אויס מיט די האנט בי זיך אין
שכוב.
איין זאָק וויל איך צוליגין, איז אויסער דאס טרונקען
פרישע אַראנדזש דזושס, קען מען איבערכאָפּן אַינפֿעקטיעס
פון אַנדערע, סְפֿעַצְיַעַל ביי קינדער אוון עלטערע מענטשן,
דורך שוואָכּ הײַגענע. דעריבער איז קרייטיש וויכטיג איז 1)
 שאָפּאָרט ווי א קינד קומט האַהֵים פון חדֶר/סקול, זאל מען
אַפּוֹאָשָׁן די האנט אונ פְּנִים מיט ווֹאָרים ווֹאָסְטָר אַונ זַיִּף,
(2) פֿאַרְמִיְּדָן האַנְטוּכָּר אַונ זיך אַפּוֹוישָׁן אַין טַאוּל פֿאָפּר.
יעיר כוח פֿאָר אַרְיִינְגִּין מִין בריוו אַונ גַּעֲבָן די
טַוְלְגַּוְרְגָּוְגָּו אַגְּהַלְגָּה אַגְּדַּזְּשָׁה הַגְּדָּזָה

(-)

ארלונירו צווש הריז

א גרויסן יישר כוח פאר אײַיער ערשות קלאלסיגען אוינְסָגָבָע, וואס איז די אַינְיָצִיגָּסְטָע צִיטְטוֹנָג אַינְיָצָקָומָעָן
בּוֹיִי אונְזָא אַיוֹשְׁטוֹבָה ווּילְיאָם אַיז אַינְנָאנָצָוּ רַיּוֹן בּ'ה-

"המספיק גאוזט"

Hamaspik Gazette

58 Rt. 59 Suite 1 Monsey NY 10952
Tel: (845) 503-0211 **Fax:** (845) 503-1211

איך האב א פראבלען שווין די לעצטע יארון אויך קען
נישט שמעקן געהעריג. למשל, איך קען אריינקומען אין א
פלאלז וואו מענטשן ווינקען זיך אדעך פרעגן אורום וווען
עפֿעס א גערוך, אבער איך אלינס שפיר גאנרנישט. אז כיועל
צוליגין עפֿעס זיזייר נאנט צו מײַן נאָז, מיט אָשָׁר פְּרָעָם אָדָעָר
שטארקע גערוך, וועל איך עפֿעס שפּוֹן, אבער אויסערדען,
נאָרנישט.
ווער עס האט עפֿעס אָן עצה איבער דעם עניין זאל ביטע
אַרְיִינְשְׁרִיבְּן אֵין גָּזְעָט.
מיט דאנַק פּוֹן פָּאָרוֹאַוִּיס,

ה. ח. ברוקליין אסאך ליגינערס שיחוי האבן שוין במשך די

גבורען אראלאיז וואס לוייפט צעביסלעך פון די פוס ארויף בי צום
האלג, אונ אויב מאכט עס נישט באצ'יטנס דארף מען
אטאטעמען מיט א רעספֿירעטאר - די "סינדראום" קומט וויל
עד אמיין סייסטעם אטאקייט די נערו צעלן פון אייגענעס
קערפֿער, אונ סס וווערט געוענליך אויסגעהיילט בי עטליכע
וואוכן. איזי זענען פארהאן נאך הונדערטער און אפשר
טוינטער ווירסן וועלכע קענען זיין גאר ערנטט אדער נאך

אין זאת וואס פראארייןיגט כמעט אלע ווירוסן, או
עמיקען זיז נישט היילן מיט אנטיביאטיקס, ווי מיזעהט
פונגען פאקט אז עד היום אויז נישטא קיין "שומ"
מעודיצניעש רפואה, נישט פאר די "פלוי" אוון נישט פאר א
קאלד (סידין טשיקון זופ, איילביברטן, קאנבל, האניג אד'ג).
אוון אנדרער עניליכע זאכן צו פארמיידן לכתהילה.
אלענפאלס, סייז שוער צו גלייבן או מענטשן וועלן
פארגוליכין איןן ווירוס צום אנדרערן, אדרער אנוקון אַטְמָה
שוואכער ווי עס אויז רייכטיג - בלוייז דערפאר ווילע עס קומט
פונ אַוְוִירָס. אוון, אַוְדָאַי, ווועט זיך קיניעם נישט דאכטן
או וויל אַיְן ווירוס אויז גריינג אַנְשָׁעָקִיג אַיְזָה צוויכע
ווירוס אויך אויז. יעדן "וּוִירָס" אויז אַזְאַךְ פָּאַר זִיךְ,
אנדרער ווי אלע אנדרער אַפְּלָו אַין די צעלבע פאמיליע.
די פארבינדונג צוישן "בראניק פָּעֵטִיג" אוון ווירוס קען
אר ברענגן פאייטיווע רעדזולטאן, אוז וווען מיטרעדט אַפְּיר
אַ מיטל קעגן דעם ספֿעְצִיפִּישָׂן ווירוס, ווועט עס ענדליך
העלפן באהאנדלן דעם קראנישן פראבלעם.

שווידנאליכע יסורים

עגס-רעני פארטווון

וועגן דעם בריוו פון איינגעראמאן, לעצטן חודש, ואס
יעידט "שוידערליך יסורים" זינט אショוערע בליענע עקס-
עוי" שירצל אי שטארק געפאלן אויף אים אין שפיטאל א
האלב יאר צוריק, וויל איך זאגן או דאס אי מעגליך א
ההערנייעטענד דיסק" אונטן ביימס ווקן.

איך האב נעהט אزا "הערני עטוד דיסק" (וואס מענטשן רופן מיטין גרייזיג נאמען "סליפט דיסק"), און א וווטער דקטאר אין ברוקלין, א ספצעיאלייסט אין פיעזן מענדזשגעט", איז ב"ה געווען דער רייכטיגער שליח מיר צו קיילן.

דער יונגעראָמן מיט שערקליכע יסורים וואָלט געקענט
זיין צו דר. פֿאַרְעָסְטָעָר, אַ גְּרוֹיסְעָר סְפֿעֶצְיָאלִיסְטָן
אַפְּיסָעָס אַין בְּרוּקְלִין, קוּנוּסָס, לאָגָן אַיְילָאנְד אָוּן מאַנְהָעָטָן,
וּלְכָבָר האָט שְׁוִין גַּעהֲלָפָן אַסָּאָק מַעֲנָשָׂן מֵיטָן נְלִיבָּעָר
רוּאַבְּלָעָם.

זיין טעלעפָאן נומָעָר אַיז. 1030-572-917 דֵי שְׁנַעַלְסְטָע
אַפְּאַינְטְּמַעְנָט קָעָן מַעַן באַקְוּמוּן אַין זַיִן לאָגָן אַיְילָאנְד
אַפְּיָס.

איז דעד יונגרמאן לעצטנס אדורך עפערש שוער אין זיין
פעראזעניליכן לעבען? שוערע וויטאג איזן רוקן, אדער סיי ווי
איין קערפער, קען אויך קומען פון פאניק אטאקסעס, סטריעס,
ה שוערטער דרגאנן אידיג

אראי צו מיינינג קומט פון דעם וואס ער שרייביט או זי וויטיג "ויאנדערט ארטום" פון איין פלאץ צום אנדערן פלאץ, עס איז געווען ביים וווקן, ביים בויך, די עכטער פוס, אונז ווי קאנמייש עס הערט זיך בליביט אבער אונגעגענומענע זיך אין מעדיצין איז וווען מענטש גויט דורך שווערע ציטטן, אונז דאס קלעפט אויס מיט יסורים, אונז ער ניענטט נישט קעריר" אויפן אורזאך, וועלן די יסורים גוינ פון איין פלאץ צום אנדערן. עס איז א "גלאל החוזר" פון יסורים, סטרעס, מער יסורים, מער סטרעס, ביי מען באקומט די ריכטיגע הילך.

איך רעד פון ערפארונג. אינער בּי אוונז אין משפה
האט געהאט בטיערעד יסורים אסאך יארן וויל זיין האט זיך
וישט געלאזט דערראדען, אוון עס האט איר נישט געפאסט צו
עמען מענטל העלט מעדצינען. נאכין ליזן איזופיל יארן אן
קיניי וועג א羅יס, אוון נאכין אויסגעבען טויזנטער דלארואן
פאר דיא גרעסטע דקטויריים אוון נישט אנקומענדיג איז
וינרגען, האט זי ענדליך מסכים געווען - אוון היינט צו טאנס
זאג אונדערער מזוכנש זי איזן ואך ווינצ'ו אינוואווץ

ארשער האבן אנטדעקט אויעס קומט פון אן ווירוס. און
זוויב קומט עס נישט פון אן ווירוס, אויעס דער פראלעלום
לענער? אין יעדן פאל דארף עס באקומווען די ריכטיגע
וואאנדלוונג פון גוטן עקספערט אין דעם געבעט, באגלאיט
ויסט סימפאטיע און געפיל.

א גוריסון יישר כוח פאר האערשטיילן איזה הערליך
זצעט אויף חודש תשרי, און בכל פארין ערשיינען איזו
ונגקטליך יעדן חודש מיט וויכטיגען אינטערעסאנטגע
איןנהאלט. ספֿעַצְיִישׁ וויל איך אייך באדאנקן פאר ליאין א
ויכטיגען ניעס ווועגן "כראניך פֿעַטְיָגְן סִינְדְּרָאוֹם" און
ייבראמייאידזשע אויפֿן פראמינגענטן זויט 2.
אין אלגעמיין, טוט איר אן אויסטערלישע זאך פאר כלל
ישראל אייבער די גאנצע וועלט מיט האמערן איזו פלייסיג
יענגן "מענטל העלאט" זינט פֿאָרָאיָר זומער און אויפהער.
המפסיק" האט שווין אַריַּכְעַט היסטאריע אינעם פעלד פון
פֿעַטְיָגְן קינדער, וואס נאר נאכדעם וואס די אגענטור איז
הויסגעקומוון איזן עפֿענטיליכקייט מיט באריםטע הילך פאר
קינדער און זיירע משפחות, און קיין שום בושה און מיט
מסאך פֿאָרָשְׂטָאנֵד, האט דער היימישער עולם אנגעעהויבן צו
אגרייפֿן איז מִידָּרֶף נישט באהאלטען איזא מצב אין
קלאצעט, און איר האט בע"ה גטוישט די וועלט אין דעם
זונזיכט. די זעלבע זאך טוט איר היינט מיט "מענטל העלאט"
זון נאך עעליכע פראבלעמען וואס דער עולם "פארשטייט"
איך נישט, און קטש איזא אויפֿגָּאָבָּע ווערט נישט ערעדיגט
זיבערנאכט, גיט איר אין גוטן ריכטיג לטובת אידישע
זינדער.

רעדאקציינ': "ווירוס" איז א שם הכלל פאר
וונדרטער "פאמיליעס" פון פיצינקע מיקרaabן וואס מי'קען
ישט זעהן מיט די פשוט אונגן אבער זי גרייפן אן דעם
גענטש טאג-טעלליך. אין יעד פאמיליע אליאנס עגענען
ארהאן הנדרטער סארט פון יעדן ווירוס, און יעדע
וירוס ברעננט און אנדרע רעזולטאט, וואס איז אפטמאל
ונדרש בי יעדן מענטש באזונדער, לויט זיין/אייד עלטער,
זוננט, אימיוון סייטעם, אא'ו.

דע אלעמען באקאנטער "קאלד" פון די נ'ארה-ווירוס"
אמיליע, נאכדעם איז דא "איןפלוונזא" (די "פלו" ווירוס),
זון איזוי וויטער און וויטער. אויסען דאס ליזן פונעם
וירוס דירעקט, קען א מענטשייס אימיוון סייטעם ווערן
מגעהשואקט אדער "צעמיישט" פון א ווירוס אטאקטער,
הפלו עס איז שוין אויסגעהיילט, און שפעטער קומט א
ווערעד קאמפליקאציע. למשל, אין וגאר צעלטנע פאלן
איינס אין מליאנען), קען א "פלו" ווירוס ברענצע, אפער
שרענער. די ייינע ראערע סיידראות" א נואוואלער

חילוף פאר קינדער איןפונקציינס

או איר קלערט די בריוו וועט זיין א הילפ פאר די
ליינערס, ביטע עס ארײַנשטיין און "לייענעֶרָס גאַזעט",
איבער די פראגעס וועגן קינדער וואס וווען זיינער אפט
פאָרקליט, באָקמָען אַיעִינ אַינפֿעְקְּצִיעָס אַדְגָּז.

איך שרייב דא פשוט פון מיין ערפֿאָרָונג, אוון יעדער
דאָקְטָאָר קען איך דאס זאגן. אַ "גרַינְעַן נָאָז" קען זיין פון אַ
סִינְיָוָס אַיְפֿעְקְּשָׁאָן" וואס בעי אַיְנָעָ פון מִינְעָ קִינְדָּעָר אַיז
דאָס גַּהֲיִלְתָּ גַּוּוֹוָרָן בְּסֵיד מִיט "אוֹגְמָעַנְטִין" מַעֲדִיצִין נָאָך
10 טאג.

בַּיִּ אַ צוֹוִיטָן קִינְד האָט די מַעֲדִיצִין נִישְׁתְּ גַּעהָאָט די
אַעלְבָּעָ רַעֲזָלְתָאָן: צָום סּוֹף האָט מַעְן אִים גַּעֲלִינְגַּט "טוֹבָסְ"
אַוְן אַרוּסְגַּעַנוּמָעָן די "עַדְיָנְאִידָּס" — אַ באָשְׁלוֹס וואס אַיז
גַּעֲקוּמָעָן, אוון קען נאָר קְוּמָעָן, דּוֹרָךְ אַ גּוֹטָן ערְפֿאָרָעָעָם "אי.
עַן. טִי.". סְפַעְצְּיאָלִיסְטָן. מִיר האָבָן בְּ"הָ גַּעַזְעָן גַּוטָּע
רַעֲזָלְתָאָן, טַאֲקָעַ יעַצְטָה האָלְטָן מִיר גַּעַנְגִּי אַיאָר נָאָך דֻּעָם
אוון מִיר זַעַנְעָן בְּ"הָ שְׁטָאָרָק צְפּוּרְדִּין. פַּאֲרַשְׁטִיטִיט זִיךְ אַז עַס
אַיז גַּעוּוֹן אַ שְׁוּעָרָעָ באָשְׁלוֹס, עַס האָט אַוְן זַיִינָר נִישְׁתְּ
געַשְׁמָעַט צַו מַאֲכָן די אַפְּעָרָאַצְּעָס, אַבעָר ווַיְבָאָלְד דָּס
אַיז גַּעוּוֹן דָּער רַיכְטִיגְעָר ווּנְגָה האָבָן מִיר עַס גַּעַטָּן, אוון ווי
געַזְאָט אַיז עַס בְּ"הָ גַּעַזְעָן די רַיכְטִיגְעָ הַחְלָתָה.

רעדאכציגע: דער שטיקל אויף די צווייטע זייט פונעם בריוו, וועגן "הירינג עידס", האבן מיר נישט געקענט געהעריג אויסליינען, איז עס ארויסגעפאלן. איר קענט זיך פאראבינדן מיט די רעדאכציג וועגן צוושטעלן יענע שורות אין אַ קומענדינגע געלעגנהייט.

הילפֿ פַּאֲרַ זִיעָדְרַ "קִיצָּלְדִּיגְ" קִינְד

אלס אינע פון די שטענדייגע ליאגעראס ווער איך כסדר
אייבורגענומען פון די אינהאלטספולע באשרוייבונגען אין
ג'נאזעט", וועגן דעם וויל איך אויבערגעגען אָ פראבלעם
וואס איך זיך הילך דערצו
עס שריבט דא מאמע פון אָ 5'יערגיגע מיידל וואס איז
ז'יעיר זיעיר" קיצלдинג ("ticklish"). פון יעד ריר, יעד
רווק, שפריננט זי אויף און טאנצט אוועק. דער פראבלעם
צעעהט אפשר נישט אויס איזוי גורייס, אבער מען רעדט פון אָ
קינד וואס לאזט זיך גאנטשט טאן. מיקען איר נישט
אנטאָן, אויסטאָן, באזון, מאכן די האָר, אַאוּו. און זי טוט
נאָך נישט אלעס אליענס — אויז גיט יעדן טאג אַודורך מיט
גורויסע שועוריגקייטן.

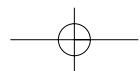
ג' גראיסן יישר כוח און הצלחה אויף וווײיטער.

ג' מאמע

יכראניκ פעטיג אונ “וועירס”

די נייעס וווען "בראניק פעטיג" אונ איר פארבןידונג
מייט איז "וויאירוס" איז זיעיר גוט געשריבן, נאר עס שטייט
דארטון איז מענטשן ליידן פון דעם פראבלעם פונקט ווי
אנדעראע מחלות. דער אמרת איז, ווי באקאנט, איז "ס. ע."
עס. איז לה"ע שועערעד ווי אנדעראע מחלות, מיט די פילע
ליידענישן, יסוריין, סייפטאמען אונ... אומפארשטיינד פון
די באפֿעלקערונג.

בכל פארשטיי איך נישט, פארוואס דארף א אקטואר
קיובו בעשבר אויגז דעתן פֿראָלְעַטְסָן וואָרְגְּזָעָטָן וואָס

אפר שורות / מ. בלום

איך האב כוגע מאכט די אויסגאגבע, עס א ווארפ געטאיין צו דער ערעד. איך האב זיך גערענט, פארוואס האב איך עס בכלל אנגעוויבן צו לויינען. איך האב זיך גערענט פארוואס איך האב שיין גענדיגט צו לויינען, און איך בליליב מיר יצט אליאין מיט מיינע ערוקטשענדע מחשבות.

האיגענטליק וואלאט איך שוין יעצלט געדארפַט זיין
גאנץ רואיג. בי מײַן היינטיגע אָפָאַינטְמְעָנֶט מיטין
דאָקטָאָר, שוין די דְּרִיטָע אַין די רְיִיעָה, האָט עַד מֵיר
פאָזְרִיכָּעָרט אַז מֵיַּן גַּעֲזָוָנָה צֹשְׁטָאָנד אַיז הַונְּדָרָעָט
פרָאָצָעָנָט אַין אַרְדָּעָנוּגָג, עַס פָּעָלָת מֵיר גַּאֲרְנִישָׂט בְּיַהְיָה.
אַבָּעָר דָּא האָט יְעַנְּעָ צִיטְיוֹנָג מֵיךְ וּוַיְתָעָר פָּאָרוֹוָאָרָפָן
אַיז קְרָאנְקָע דְּמִינּוֹת מֵיט אַבָּרִיכָּט אַיבָּעָר
שְׁטִיגְנְּדָע צּוּקָעָר קְרָאנְקָהִיָּת.

נאר נעכטן האב איך געציגערט איז מאין
קאלעלסטעראל איז צו הוויך, און ווער וויסט וויפיל
טעג איך האב נאך. צוויי וואכן פריער בין איך געווען
יכירע או מיין הארץ קלאית עפֿעס נישט נארמאָל.
או, וואס וועט זיין מיט מיינע קינדער, ווער וויסט?
און יעט דער באָרכִיט וועגן צוקער. אפשר בין
איך שווין טיר פֿאַרְזֶנְקָעָן אַין דעם פראַבלעָם אַין אַך
וועויס נישט? "פֿאַרְזֶוּאָס דַּרְפָּן צִיטְוֹנְגָּעָן בְּכָל
שריבִּין וועגן געזונטה הייט?" — לוייפט מיר דורך אַך
מחשְׁבָּה — מיר מאָכָּט עס נאָר קראָנק. "שְׁטוּתִים",
אג איך מיר אלײַינַס. די בלוט מעסטען ביַ אַהֲרָע
חַבּוֹן זִיךְ אַלְעָ אַרְוִוְסְגַּעַשְׁטָעַלְטָ צֹ זִיכְיָן גּוֹט. אַבעָר
פֿאַרְזֶוּאָס שׂוֹוְינְדָּלְטָ מֵיר? אַפְּשָׁר האט דער דַּקְּטָאָר
וַיְשַׁטְּ גַּעַטְרָאָפְּן די קְרָעָנָק וואָס לִיגְטָ באַהֲלָתוֹ, עַס
איַץ דַּאַךְ נִישְׁתְּ קִיּוֹן נַאֲרָמָאַלְעָ זַאַךְ צֹ זִיכְיָן מִיד אַוְן
וַיְשַׁטְּ קְעָעָן שְׁלָאָפְּן. אַ גַּעַבְעַט רִיסְטָ זִיךְ אַרְוִיסְ פּוֹן
מיין הארץ, אויב נישט פָּאָר מֵיר דַּאַן פָּאָר מִינְעָן
אַומְשָׁלְדִּיגְעָן קִינְדָּעָ, הַעַלְפָּמָעָן זָאַל שְׁוִין טְרָעָפְּן די
זְרוֹהַזְמָה יְטִיט וואָס נַעֲסְטִיגְט אַין מִיר.

וְאַז... עַד הַאַת מִיר גַּהֲלָפָן, אֲזֶנְזָר גַּסְטָעֶר
בְּאַשְׁעָפָר. פָּאֵסִירֶט הַאַת עַס דֵּי אַנְדָעֶר וְאַךְ אָוִיפָּן
וְעוֹג צָום דָּקְטָאָר. אַךְ הַאַב גַּעַהָאָפָט אָז אַס מָאֵל
וְעוֹטֶד דָּעֶר דָּקְטָאָר צְוִוְרָעָפָן פּוֹנְקְטָלִיךְ וּוְסָ פּוּלְטָ
מִיר, אֲוֹן האַפְּנְטְּלִיךְ אַוִּיךְ דֵּי פָּאִיסְגָּעָרְפּוֹהָ. הַאַט
אַבְּעָר דֵּי טַעַקְסִי אַיְן וּוְאָס כִּיבָּן גַּעַפָּאָרָן בְּאַקְוּמָעָן
בְּאַהֲנְדָלָגְפָּן גַּיְגָאנְטִישָׁן טַרְעַילָאָר. אַיךְ וּוְיִסְ
יִשְׁתְּחוּוּטְשָׁטָעָכְלִי, אַבְּעָר בְּיִים בְּאַשְׁטָעִיגְזָן אַז עַס
נוֹקוּוֹטְשָׁטָעָכְלִי, גַּרְנְיִשְׁטָעָכְלִי גַּעַשְׁאָדֶט בְּ"הָ אָוּן אַיךְ בֵּין
הַאַת מִיר גַּרְנְיִשְׁטָעָכְלִי גַּעַשְׁאָדֶט בְּ"הָ אָוּן אַיךְ בֵּין
יְווֹוִיטְטָעָר" גַּעַזְוָנָט אָוּן שְׁטָאָרָק הַאַת מִיר דָעֶר
דָּקְטָאָר גַּעַלְאָזְטָן פְּאָלָן עַטְלִיכְעָד וּוּרְטָעָר וּוָסָ
הַאַבְּן מִיר בְּעַזְהָ גַּעַזְוָנָט גַּעַמְאָכָט פָּן מִינְיָעָ אַנְדָעֶרָעָ
יִשְׁתְּגַעַשְׁטוּגְעָנָעָנָעָ קְרָעָנָק. זָגָט עַר אַזְוִי:
"Lady, G-d really wanted you to live,
if you survived this."

א בליך וואלט געפעטן מיינע אונין צו ד' ליכטיגקייט. אין מינוט, האב איך זיך געגעבן א שאקל, הייסט עס או דער באשעפער וויל איך זאל לעבן, און זיין געזונט, און דא בין איך פארנומען זונע, וואס וואלט איך אלץ געקענט אויפטאן אין די צייט וואס כיבין פארנומען צו טרעדן וויאו איך בין קראאנק! למושעה זעה איך דער באשעפער החאט שוין זיינע וועגן צו שיקון מעסעדזשעס, און אז ניד ווועט ווועלן איך אל טאן פאר מײַן געזונטהייט מעיר ווי געוענלייך וועל איך שוין וויסן דערפונ. יעצלט צו איז זעהן ארײַינטוכאפן מצוות און מעשיים טובים יעדן מינוט וואס איך פיל גוט, טאן מיינע פלייכטען צו מײַן און מיינע קינדער מיט א שמחה. נישט נוצן מײַן יציר הרעיס געדאנקען אלץ יישט-געשריבענע רשות צעלט צו פאראנאכלאיסונג מײַינע פלייכטען וויל "ווער וויסט וואס איך האב."

או, יא, זויט איך בין פארנומען מאcin יענעום פילן גוט, מיט אעליכע זאכן ווי א גוט ווארט פאר א פאר א קימפערטערין אדרע שוואכע שכינה, פיל איך אליאו בה אסאך בעסער. און איך קען זאגן פאריז בבורשׂע, יא, איך האב באקומוין דעם מעסעדזש.

ס"י י"ח ס' י"ז

גוטון קייראפראקטאר. איך אלין האב געהאט א מזב פון
שוווערע יסורים, אז מיהאט געקענט אראפיגין פון זינען
כמעטן, און קייו שום דאקטאר האט נישט פארשטאנען און
ニシット געהאלפּן, ביז איך בין בי' האנגעוקומען צום
קייראפראקטאר לאםבענָא, נען קריית יואל, וועלכער האט
געהיילט דעם פראבלען.

אבל מען דארך אכטונג געבן, וויל עס זענען פארהאן
שונאלאע סייראפראקטאר אונס נואס בעטו טרכוב מאכו א

הצלחה רבה.

געהיליט, וויל זי האט אונגעוואויבן נעמען מעדייצינען א
קורצעע צייט צוריק, אבער מיזעהט שווין ב"ה א געוואלדיגע
שינוי לטובה.
אויך איז גוט צו דערמאנען וואס כיהאב געליגנט אין א
פראמעננטא אוניגאנבע, וואו אסאך מענטשן זענען מודה די
אעלבע זאך זיי האבן שטארק געליטן לאנגע צייט ביז
זויי האבן זיך געבראכן אוו גענומען גוועע מענטל העלט
מעדייצינען וואס האט זויי אוניסגעעהילט, נאכדעס וואס ביז
דאאן האט קיין שום דקטאר אדער מעדייצין נישט געהאלפן.
הצלהה רבבה, אוון מיר בעטען יענעם בריוו שריבער צו
לאזן וויסן אין "גנאזט" אויב דער בריוול, אדער אנדרערע,
האט אים געהאלפן מיט זיין פראבלעם, כדי אויך אנדרערע
זאלו קענען גענישן.

(-)

"גוטנאי" סארייינטס

אין פריערדין גזעט האט איינער אנגעפרענט הילך
וועגן די זעלטנען הויט אויסללאג וואס הייסט "גוטען
סאריעסס" (מייזאל עס נישט אויפמישן מיט "געווענליך"
סאריעסס). וויל איך זאנן אז איך אליענס האב געהאט
דעם פראבלען, מיט אומבאשריביליכע יסוריים, און דער
באקאנטער קיראפראקטאר ופאל הארבאטור האט מיך
אויסגעהיילט.

ער טוט אויך אין וויטאמניינען, הערבס אא"וו, אבער,
אנדערש ווי אנדערע, קען ער אויך אפטמאל מודה זיין אז
ער קען נישט העפלן.
איך וויס פון איינעם וואס איז ארין צו אים מיט
ויגוטשיי", געשפֿרט ממיש שרעקליך, נאכדען וואס א
דאקטאר האט שיין געהאט פֿאַרשֿיבּן "פרענדנעסאָן" אויף
8 וואכן און דער מענטשי האט צויגונומען אסאָק איבעריגע
פֿונטן. דר. הארבאָטער האט אים ממיש געמאָט פֿאָר א
זיגיעם מענטש.

פּוֹ מִין עַרְפָּרוֹנָג וּוְאֶל אֵיךְ גַּעֲזָגֶט פָּאָר דָּעַם
יוֹנְגָעַרְמָאָן עַר זָאָל גַּיְינַן צַו אַגְּוָתָן קִיְּרָאַפְּרָאַקְטָאָר. בֵּי מִיר
אָז אַוְיךְ גַּעֲוָעַן אָן עַנְלִיכְעַן זָאָךְ, עַקְסָ-רְעַיִיס אָוּן אַנְדָּעָר
טַעַסְטוּן הַאָבָן גַּארְנִישַׁט גַּעֲוַיְזָן, אָוּן צָוָם סֻוּף הַאָט אָ
קִיְּרָאַפְּרָאַקְטָאָר מִיר גַּעֲלִילָגֶט אַלְעַ רְוָקָן אָוּן הַיְפָן בִּינְעָר
אוֹיפָן פְּלָאָץ אָז כִּיהָאָב זִיךְ גַּעֲשָׁפִיט וּוּי אַנְיִיעַר מְעַנְשָׁט.

דער יונגעראמען מיט שויידערליךע יסורים שריבט איז די
שועער וויאטאג מאכט אים אומגעלאיך צו רעדן מיט א
לאיער.
זאל ער וויסן איז צו קלאנן דעם שפיטאל און דעם
דאקטואר אין געריכט, וואס ער מעג יושרדיג טאן (ער זאנט
אבער נישט אין וועלכע שפיטאל דאס האט פאסירט), איז
דא נאר א באשטיינט צייט וואס קען אפלויין, און ער זאל
געמען באצ'יטנס א גוטן אדוואקאט טראץ זיין שועער
וויאטאג.

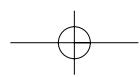
דאש שרייבט (רעדט אויפין טעלעלאפַן... — רעד). דער
וועאס האט געזוכט הילך פאר "גוטען עררייעסיס" אויף א
קליעין קינד, אין א בריוו לעצטן חודש בעי "ליינערס גאצעט".
אוודה ד' מאוד בפי, דער באשעפער האט געהאלפן און
דאש קינד איז שווין אינגעאנץ אויסגעעהילט דערפון. אווי, איז
דאש געווען א שועערע מיטמאכעניש, אויף קיין שום אידיש
קינד געוואונטשן. דער אויסשלאג איז אנגעקומען ארום
תשעה באב צייטט, און עס איז געווואר אונ ארגרע,
דאש הארץ איז ממש אויסגעגעגען. קיין שום דאקטאר
האט נישט געקענט העלפָן. בעפָר יומ הקדוש איז געקומען
דער קלימאקס ("פיק") אויף א שעקליכון פארנעם. מיר
ענענען דאן געוווען בי א היימישן יונגערמאן וואס היילט
אצעילכע פראבעלמען מיט נאטורליךע רפואות, און ער איז
טואקע געוווען ביה דער ריכטיניגר שליח אויסצחאילן דעם
פרראבלעם. היינט צו טאגס איז דאס קינד ביה כאחד
האדם.

מענטשן מיט ענליך פראבלעמען פון שווערעס יסורים
וועאס דקטוריים האבן נישט געטראפן די אויזאך דערפונ
און נישט געקענט היילן, האבן געהאט גוטע רעזולטאטו
מייט די "פֿעלְדְּקְרִיְיז" מעטאָד פון איבונגען. עס איז און די
קְאַטְּגָּרְיעַ פון "אלטערנאטְיוּוּ" היילונגען, אבער עס קען
העלפּן.

אצינד וויל איך מכיר טוביה זיין פארן ארייניליגן דעם
בריוו פריערדייגן חודש, און א גרויסן יישר כוח פאר אלע
וואואס האבן זיך אנגערופן מיט עצות און הילפ.

איך האב געה את האנגי צייט גאר שוועראן יסורים, דאקטוארים האבן נישט געווואסט פארוואס, נישט געגעבן קיון ופואה. ענדליך בין איך אונגעקומען צו א גוטן דאקטארא ווואס האט מיר פארשביבן "דיקליאנו" (diclofenac mg, 75 mg) אונט-איןפלאמאציע (דראג) און מעור האב איך נישט געווואסט פו קיון יסורים.

צום בריוו שרייבער מיט שווערטע יסורים פון אונ "עקס-ראען" שירכט מיט בלוי, וואלאט איך געהאלטן ער זאל גיין צו

- המسفיק נייעס -

פְּרִישׁוּ דַּעֲמָאנְסְטֶרְאַצְיָע פָּזָן הָארֵץ אָזֶן נְשָׂמָה בֵּי

**א בְּלֵק אָונְטָעֵר דִּי קֹוְלִיסְטן - המسفיק פְּרָאוֹוִידְרָעֵס אָזֶן שְׁטָבָב מִיטְגְּלִידְעֵר
"אַיִינְס אַין דִּי וּוּלְטַט" - גּוֹיִסְעַ אָודִיט מִיטֶּה הַצְּלָחָה בֵּי סָאוּט 9 אָונְזְרָהִים**

בֵּי כָּל יִשְׂרָאֵל אָומְעוֹתָם.
אַין קוֹרִית יְוָאל, דֻּרְצִילְטָעֵר, אַיִז
גָּאנְצָן לְעַצְטָנָס צְוֹעַקְמָעָן נָאָךְ אֵי
פְּרִישׁוּ צָאָל "פְּעַמְּלִי קָעֵיר"
פְּרָאוֹוִידְרָעֵס, וּוּאֱקְנְדָּגִים מִיטֶּא
שְׁנָעַלְרָעָה אִימְפְּעָטָה וּוּי אַנְדְּרָעָה
חֲרֵדִישָׁע גַּעֲגַנְטָעָר, אַכְּבָּר מַעְן הָעָרָט
גּוֹתָע גַּרְטָן אַיִיךְ פָּזָן אַונְדְּרָעָה רַיאָאנְגָּרָט.

וּוּעָן עַס קּוֹמֶט צָו דִּי פְּרָאוֹוִידְרָעֵס,
אַיִז דָּאָס הָאלְטָן אַסְפְּעַצְיָילָן
קָאָנוּסְמָעָר אַין שְׁטוּב אַשְׁטָק "נְחָתָה",
אַכְּבָּר בָּאַלְאַצְּרָטָט מִיטֶּא
דְּקוֹדָשָׁה קּוֹמֶט דִּי אַרְבִּיטָט פָּזָן פְּאַפִּיר
אָרְבִּיטָט, אַסְאָךְ פְּאַפִּיר אָרְבִּיטָט, שְׁרִיבִּין,
הָאלְטָן חַשְׁבּוֹן, אָונְטָרְשְׁרִיבִּין
סְגָאנְצָעָה נָאָמָעָן אַדְרָעָה דִּי רָאָשִׁי תִּבְוָת.
דִּי רָעָגְלָאַצְּיָעָס וּוּרְעָט
שְׁטָרְעַנְגָּעָר אַכְּבָּר אַלְעָס וּוּרְעָט
גּוֹנְנוּמָעָן אַין שְׁוֹוָאָגָּן, וּוּסְנְדִיגָּא
הָאלְטָן אַסְפְּעַצְיָילָן קִינְדְּ בֵּי זַיְקָ אַיִן
שְׁטוּב אַיִן אַגְּרִיטָע אַיִן אַגְּרִיטָע אַיִן

וּוָאָס הָאָט נִיְשְׁטָבָבָאַן.
דִּי אַרְבִּיטָט וּוּרְעָט בָּאַצְּאָלָט, פָּאָר אָ
גָּעהָלָט וּוָאָס לוּפִיט לְוִיטְן מִצְבָּח
פָּוּנְעָם קָאָנוּסְמָעָר צְוִישָׁן \$800 בֵּין
\$1,600 אַדְרָעָה, שְׁטִיעָרָה פְּרִיָּה, מִיטֶּא
נָאָךְ גּוֹטָע בְּעַנְפְּטִין אַין דָּרָעָה זַיְטָה
אַכְּבָּר פָּאָר גּוֹלְטָבָאַן אַיִץ נִשְׁטָבָבָאַן
מְגַלְגָּלָה דָּאָס אַנְצְּוּנְמָעָה, וּוּסְעָגָן
וּוּאָוּ דָּרָעָרָם פְּנְקְצִינְגָּר.

וּוּעָן עַס קּוֹמֶט צָו דִּי פְּרָאוֹוִידְרָעֵס,
אַיִז דָּאָס הָאלְטָן אַסְפְּעַצְיָילָן
קָאָנוּסְמָעָר אַין שְׁטוּב אַשְׁטָק "נְחָתָה",
אַכְּבָּר בָּאַלְאַצְּרָטָט מִיטֶּא
דְּקוֹדָשָׁה קּוֹמֶט דִּי אַרְבִּיטָט פָּזָן פְּאַפִּיר
אָרְבִּיטָט, אַסְאָךְ פְּאַפִּיר אָרְבִּיטָט, שְׁרִיבִּין,
הָאלְטָן חַשְׁבּוֹן, אָונְטָרְשְׁרִיבִּין
סְגָאנְצָעָה נָאָמָעָן אַדְרָעָה דִּי רָאָשִׁי תִּבְוָת.
דִּי רָעָגְלָאַצְּיָעָס וּוּרְעָט
שְׁטָרְעַנְגָּעָר אַכְּבָּר אַלְעָס וּוּרְעָט
גּוֹנְנוּמָעָן אַין שְׁוֹוָאָגָּן, וּוּסְנְדִיגָּא
הָאלְטָן אַסְפְּעַצְיָילָן קִינְדְּ בֵּי זַיְקָ אַיִן
שְׁטוּב אַיִן אַגְּרִיטָע אַיִן אַגְּרִיטָע אַיִן
אַיִן אַגְּרִיטָע אַיִן אַגְּרִיטָע אַיִן

דָּרָעָר בְּאַגְּרִיף פָּזָן "פְּעַמְּלִי קָעֵיר"
גָּעהָלָט וּוָאָס לוּפִיט לְוִיטְן מִצְבָּח
פָּוּנְעָם קָאָנוּסְמָעָר צְוִישָׁן \$800 בֵּין
\$1,600 אַדְרָעָה, שְׁטִיעָרָה פְּרִיָּה, מִיטֶּא
נָאָךְ גּוֹטָע בְּעַנְפְּטִין אַין דָּרָעָה זַיְטָה
אַכְּבָּר פָּאָר גּוֹלְטָבָאַן אַיִץ דִּי
בְּעַסְטָעָה פָּאָר יְעָדָן צְוָאָה אַדְרָעָה
מְגַלְגָּלָה דָּאָס אַנְצְּוּנְמָעָה, וּוּאִירְעָמָה
אַלְעָס אַלְעָס אַלְעָס אַלְעָס אַלְעָס
* * *

פָּאָר דִּי פְּרָאוֹוִידְרָעֵס אָזֶן בְּכָלְיָוָת צְוָאָה
אַיִדְן שְׁמוֹתָמָ"צָ, וּוּעָן אַזְאָה פְּרָאָגְרוֹם
וּוּרְעָט אַגְּפְּרִיט אַוְיְפִּין שְׁעָנְסְטָן אָזֶן
אַיִז גִּינְגָּרְטָה, אַיִז אַגְּטְּרִיבְּרָה
בְּעַסְטָעָה פְּרָאָגְרוֹם אַזְאָה
קָאָנוּסְמָעָר אַזְאָה אַרְבָּעָה
פְּרָאָגְרוֹם שְׁטָבָלְטָה
פְּרָאָגְרוֹם קָאָנוּסְמָעָר
פְּרָאָגְרוֹם קָאָנוּסְמָעָר
פְּרָאָגְרוֹם קָאָנוּסְמָעָר
פְּרָאָגְרוֹם קָאָנוּסְמָעָר
פְּרָאָגְרוֹם קָאָנוּסְמָעָר
* * *

פָּאָר דִּי פְּרָאוֹוִידְרָעֵס אָזֶן שְׁטָבָב
מִיטְגְּלִידְעָר פָּזָן "הַמִּסְפִּיק" פְּעַמְּלִי
קָעֵיר "אַיִן רָאָקְלָנְדָר קָאָנוֹטִי אַיִז דִּי
עַשְׁטִיעָה וּוּבְּגִטְּגִעָה פְּנְקְצִיעָה זָוָם נִיעָם
יָאָרְטָשָׁה" גּוֹעוֹעָן אַגְּרִיטָה
"אַודִּיט" פָּזָן נִיְוִי יָאָרְקָ סְטָעִיט
רִיכְטִיגְנָה אַחֲרִיוֹת יְעָדָן צְיִיטָה
"אַמְּרָדְדָ" אַגְּנְטָוֹר פָּאָר סְפָצִיעַלְעָה
הַלְּפָה.

דָּרָעָר "פְּעַמְּלִי קָעֵיר" פְּרָאָגְרוֹם
בָּאַמְּטָעָה, אַזְאָה אַוְיְפִּעְמָעָן אַיִסְטָמָן
פְּעַקְטָאָרָס בְּסֶבֶר פְּנִים יְפָתָא אַזְאָה
אַזְאָה אַלְיִינְס אַרְיִינְגִּיעָן אַיִן
שְׁמִים בֵּי דִּי רָעָגְרָוָג אַיִן
זָהָהָנְדִיגָּה דָּעַם בָּאַדִּיט פָּזָן
רִיחָמִינְס"מ" אַזְאָה אַרְחָנִים בְּנִי
אַלְיִינְס אַרְיִינְגִּיעָן שְׁטָבָלְטָה
אַלְיִינְס אַרְיִינְגִּיעָן שְׁטָבָלְטָה
אַלְיִינְס אַרְיִינְגִּיעָן שְׁטָבָלְטָה
אַלְיִינְס אַרְיִינְגִּיעָן שְׁטָבָלְטָה
* * *

דָּרָעָר "אַודִּיט" אָונְטָעֵר דִּי קֹוְלִיסְטָן

וּוּבְּאַלְדָּה המسفיק אַיִז דִּי גּוֹרְעַסְטָע פְּעַמְּלִי קָעֵיר אַגְּנְטָוֹר,
וְאָלָט דִּי אַגְּנְטָוֹר גַּעַדְאָרְפָּט בָּאַקְוּמָעָן דִּי עַרְשָׁטָע "אַודִּיט" פָּזָן
הַמִּסְפִּיק לְיִזְוֹנָס, קּוֹמֶט אַזְאָטָרָט" אַבְּגָלִיטָה מִיטֶּא
אַיִנְטָרְעַסְטָע פְּקָטָה אַזְאָטָרָט אַזְאָטָרָט
יָאָרָק, אַזְאָן דִּי צְוּוֹיְטָע אַזְאָטָרָט אַזְאָטָרָט
בָּאַרְיכְּטָעָט - וּוּעָלְזָן מִיר דָּאָגָעָן אַזְאָטָרָט
דִּי קֹוְלִיסְטָן, אַזְאָה וּוּבְּאַלְדָּה אַלְעָס אַיִז גְּרָנִיטָה
פָּעַרְעָזְנְלִיכָּה שְׁמָה אַין שְׁטוּבָה, וּוּאָךְ נְאָכְטָה
בְּרִיטִית, קִימְפְּטָרְוִין, רְכוּבָה. אַזְאָן, אַמְּנוֹטָה, נָאָךְ דָּרְעָזָה
אַיִז דִּי זָעַלְעָעָצִים וְאַיִז דִּי טְרִין פָּזָן
פָּאָרְקָטָאָר פְּנָעָם פְּעַמְּלִי קָעֵיר
פָּאָרְקָטָאָר פְּנָעָם פְּעַמְּלִי קָעֵיר
גָּאנְצָעָה אַיִז גָּאנְצָעָה
גָּאנְצָעָה אַיִז גָּאנְצָעָה
* * *

אַיִז דִּי רָעָגְרָוָג פָּאָרְקָטָאָר
וּוּעָן שְׁוּרְעָרָעָר אַין שְׁוּרְעָרָעָר
אַיִז אַזְאָטָרָט אַזְאָטָרָט
סָאָרְטָה דִּי פְּוּנְקְטָלִיכָּה צִיְּתָה אַיִז נִשְׁטָבָה
יְוָאלָה, קָאָטָשָׁה דִּי פְּוּנְקְטָלִיכָּה צִיְּתָה אַיִז נִשְׁטָבָה
אַט אַזְיִי וּוּעָן דִּי רָעָגְרָוָג בְּלִיקָן אַיִיךְ סְפָצִיעַלְעָה
פָּאָרְקָטָאָר שְׁטָרְעַנְגָּר אַין שְׁטָרְעַנְגָּר
גָּעָוָן אַיִז מִיטְגְּלִיכָּה אַיִז
דִּי יְוָאלָה, קָאָטָשָׁה דִּי
סְפָצִיעַלְעָה צִיְּתָה אַיִז
אַפְּטִילְוָן, אַזְאָן דִּי "קוֹוָאַלִּיטִי עַשְׂרָעָן"
כָּאַטְשָׁה דִּי רָעָגְלָאַטָּה
הַנְּדָרְע

— המספריק ביעי'ם —

אבל הרבה הינו שיט נאר וואס זיי פילעוווען אין א "ישיבה", מיט כאלאטן און קנטיטש פינגערטס ווי אלע בחווידים לומדי תורה, נאר זיי עננען דזאגאָר "גבאים" מיט הוועכ פונקציעס.

סדר היום

עדן פארמייטה אינימיטן סדר,
זאגן די בחורים עטלייכע קאפאיטליך
תהלים מיט גויס כוונה, און פועלן'
זיכער אויס פאר זיך, משפהות,
פראוידערס, שטאָב מיטיגלידער, און
גאנץ יישראל, כל מילדי דמייט. "חברה
קנין ספרים" האט ענקויפט פאר עדן
תלמיד א נײיע הערליךע תהילים, דער
מגיד שיעור" מ"ה אל"י באש היינו
האט אריינגעשריבן יעדנִיס נאמען מיט
א הערליךע קליגראפַי קוֹנְץ שְׁרִיפַט,
און מען זאגט יעדן טאג מיט
ערנסטקייט אײַן קאפאיטעל נאכּין
אנדעָן.

**ניע "זמן" אנגעהזין כמ"ד ב"י ישיבה תורה
וחסך" פוז המספריך איז קריית יואל, בחורים
און עלטערז צוגלייד איז העבעטע ספערן**

ב Ashtonim אלס "ג'בא" פון חברה
משניות, און דער נייער חבר ה'ב'
ה חשוב כמר שלמה רייזמאן הי'ו איז
געוואָן באשטייט אלס "ג'בא צדקה"
פון די פושקע (לטובות די "אַבְנִי חֶסֶד")
צדקה Kasus פון "ק מון אַדְמוֹר"
מסאטמאָר שליט'א').
אונ אוּ מ'פֿרְעָגֵט די בחורדים
אליענס, זונען קאמענטאָרָן אַיבָּרִיג
אוּפֿיך די ענטפֿערָס. ביִז נִישְׁתָּאָגֵג
צוֹרִיק אַיז די פֿרְאָגָע פון אַ "שִׁיבָּה"
ニッタマָאָל געַומָּען אַיז באָרטאָכְט -
במר וואָלוֹוִי הי'ג, אַיז געַוָּרָן
ה שׁוֹבָע יִשְׂבָּה מִיט אַזְּלָכָע חַשּׁוּב
תַּלְמִידִים, האָט די הנְּהָלָת הַיִשְׂבָּה
איינְגַּפְּרִיט אָז יַעֲדָר בָּחוֹר זָלְקָעָנָע
אוּיסְנוֹצָן זַיְנָע טָלָאנָטָן אַז
מעָגְלִיכְקִיטָּן צָום מַאֲקָסִימָם אַין אָ
ישְׁבָּה/שְׁעָטָמָס פֿערָעָרָע.

בֵּין מקומות הקדושים דער "גראַי"

השואבה" אין די באקאנטע רבייען
הויפן אין ירושלים של מעלה - די
שמחה/דין עאטמאספערע האט אים
שנעל איבערגענו מען אוון ער האט
גענו מען טאנצן מיט התלהבות אוון
ברען וואס האט אלעמען געכافت אין
איבערראושונג. סטיטש,
געחויבענען ושמחת בחגיג פון א
טיעירן ספוציעילן בחור אויף איזא
פארנעם וואס ירושלמייער אידין האבן
וועיניג מאל גזען.

דאס וועלבע האט זיך אפגעשפילט
כבי די הקפהה שמחת תורה, און די
הකפותו שנויות, איין לאגען קיט פון
טענץ און שמחה, התלהבות און
קדושה.

וְיֵוּמָן כֹּבֶד אַיִל אֲרוֹסָה, הַאֲתָּמָעָן
צִדְקָה גַּעֲלָאָזֶת אַיִל וַעֲגָר צָו דִּי מִקְומָות
הַהְקָה, קַבְרֵי אֲבוֹתֵינוּ וּרְכוֹתֵינוּ הַקָּה, מִיטָּה
אָגָעָהוּבָעָנָם גַּעֲמִיטָה. דִּי חַבְרָיא אַיִל

עס האט זיך שוין אנטעהויבין אויזי
דרדי ווי בי מעריב מוצאי יהא"ק, ווען
ערעד ערלום אין בהה"מ קדושת י"ט
זיין קריית יואל האט אנטעהויבין צו
אמערקן געוואולדיגע שמחה"דיגע
ויסטרוק אופֿן פנימ פון ה' החשוב
עלעוזר פעלמאן נ",י, איינער פון די
חשובע מתפללים וועלכער דאוונענט
ארט אין שוול צוזאמען מיט די
נדערבע בחורדים פון "עיקערס
רוידערההים" וואס געפינט זיך נאנט
איזרום די קאנגערא.

ווערנדיג עווענטועל געקרונית
לאסס "גאַאי" פון חברה תhalbim ביי
ומספֿיקִס "יִשְׂבָּה תּוֹרָה וְחֶסֶד" אַיִן
קְרִתֵּה יְאָלָל, אַיִן אלעורך נְאֵי גַּעֲפָרָן
וְזָאוּמָעָן מִיטְּזָן הַיּוֹם מענענְזָשָׁעָר פָּוָן
יִקְרָעָרָס בְּרוֹדְעָרָהִים, מָוָה לִיפָּאָ
וּפְעָרָה הַיּוֹם וּמְשַׁחַתָּו, אַיִן אַ
אַרְנוּם פָּוָן נְפָשָׁו קְשָׁוָה בְּנְפָשָׁו
וְעוֹרְנָדִיג אַיסְגָּלָאָזָטָן פָּוָן דָּעָר
אַגָּאָנְט אַיִיךְ אַגָּעָ פָּוָן צָאתָכָם לְשָׁלוֹן
יִזְּיָּוָאָכָם לְשָׁלוֹם דִּי גַּאנְצָע 2 וְאָוָאָן.
זָוּן, אַיְבָּרְגִּיךְ צָוָאָן, אַיִן דָּאָס גַּעֲוָעָן
וְוּלְטָסָס נְסִיעָה. גַּיט אָ פְּרָעָגָן
לְלֻעְזָרָן, אָוָן עָרְקָעָן נָאָךְ אַלְצָנָא
נְנִידָּגָן דְּעַצְּיָילָן זָוִין פְּרִידָא אָוָן נְחָתָה
זָוִין דָּעַם גַּרְוִיסָּן טְרִיפָּ.

שיטה, אויף 510 פארעוסט עודענוו, איז
הערליך אויסגעשטעלט, א שין
בערגל, א געשמאקע פאנראמאס סי
זומער אוון סי' ווינטער (וואס מינט
היינט ווינטער?).

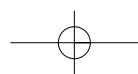
די רעדיען געביידע איז
רעגלמעסיג גענוצט געווארן פאר
בחורדים וואס באקומוון "עפטער סקול
רעלספיט", א פראגראם וואס המספיק
שטעטלט צו איז די שטונדען אוון טאג
וואס שולע איז געשלאן, ווי
נאכמיאטאגס, זונטאגס, לעגאלע חגאות
אוון אווי אונד די פאר וואכן וווען
שולעס זונגען פארמאקט אויף זומער
וואקציע. המספיק איז אבער
געגאנגען א טרייט פאראריס אוון
רענאווורט די הערליך געביידע צו
קווארטירן דארט "שיבת תורה וחסד"
פאר די בחורי חמץ.
*
די "גבאים"
ויבאלד עס רעדט זיך פון איז
פראטנט ערעננט ישיבת תורה וחסד, דעיז
העביליטישאן, און עפטער סקול
עספיט און, עווענטועל איזה, נאך
דראגראמאן צו העלפן די קאנסומערס
שטייגן וויתער און וויתער איז
וואווחנויות און גשמיוט. אלס "ישיבת"
שטאבר מיטיגלאידער איז באשטיימט
וואווארן דער ווועטעראן דירעקט קעריד
שטעף פון "דער האב", מורה אל"י באש
יזי", מורה יואל איינגענד הר"י און
גרא"ה ליפא פריניד הי"ו, צו מאכן
יכער איז די ישיבת פונקציינרט
שתאקע לשם ולחפарат, מיט א קול
נורה וואס הילכת אפ אין גאנצן א羅ם.
די ישיבת געפינט זיך אויף א
יינעם אדרעס, א שפאנ אריבער דעם
17" נבען קרייט יואל ווילעדזש אבער
פראטנט זונטער צום הארץ פון שטעהטל
ויז א גרויסע צאל גאנס איז שטעהטל
עלבסט, אין א גרויסע און פרעכטיגע
חווי, באגלייט מיט א גראדאש און
הויז, גריינ גראונדס. דאס גאנצע

י. "גְּבָאִים"

וַיָּבֹא לְעֵדָה זִקְנֵי פּוֹן אֶזְאָן

המספיק סערוויס קאראדיינעיטארס ר' יואל לאנדא און ר' יוסף
זידרגאס באזוכן זיעער קאנזוממערט צום ערשותן זמו אין ניעים ישיבת

- המسفיק נייעס -

"הלכות" אויף א גריינגן וואס די בחורימ זאלן קענען פארשטיין, לידע המעשה אשר יעשה הלה למשה יעדם טאג. די פלענער ווערן איזט אויססעארכיטיט און מערכ נייעס וועט איי"ה נאכטומען אויף דעם געבט איזן קומענדיגן נומער.

*

...וועל העבודה

נאכ"ז שיעור, נאך תהילים א"ה, גיט יעדער בחור איש תחת גפנו ואיש תחת התאן, דער בחור גיט ארכיטיט אויף זיין פלאץ, דער וואלונטירט אויך אן אנדרע פלאץ, און יעדער פילט אויס זיינע שטונדערן ווי עס דארף צו זיין.

צוווי מאל א וואך, אדרע צומאל אפטער, גיט מען אරוס איף א רייכן טרייפ, שפילן, פארון אין אויטאס, שנידין עפל, טרייבן שפלועך אין וואסער, אא"ו, וואס דערקוקט די בחורימ און העלפט זי שטייגן. נאכ"ז גיט העלפט און העלפט זי שטייגן. ארכיטין, אדרע - אין די טאג וואס מ'פארט ארדיס - וווען מ'אי שוי צוירק געקומען, קומט מען צוריק אין גיט פאראס, און דער פאר, אלע בעהורים האבן און חומש, און מאיר בערין גאנצ'ן משא מיט א ברען און ענרגיע. עס הערט זיך א קול תורה איבערין גאנצ'ן שטח, און גיט ארויף בי צום כסא החבוי.

פאר די געלט וואס די בחורימ פארדיינען אין דער זייט, האט די יישיבת געהאלפן זיין אלע עפנען א פיעזעלילן "אקואנט" אין גמ"ח מהרייט וואו דאס געלט ווערט אוועגעליגיט, צו וועגן גענטוצט מיט פארשטאנד ווי עס דארף צו זיין.

*

די "ישיבה" אין מאנסי

מייטין גריינס ערפאלאג פון "ישיבה" תורה וחסד" אין קריית يول, ארכיטיט המسفיק זיינער אינטנסיס צו קענען עפנען דע וועלבע סארט ישיבה פאר ערווארסענע ספעציאלי בחורימ אין רקלענד קאנטן, זיינדריג עוונטועל קווארטיט אין א פאסיגע פלאץ אין מאנסי.

דער דירקטאָר פון "דע"ס ערוויסעס" ביה המسفיק אין רקלענד, מורה זושא לעווי היי', ארכיטיט אויך גוישן דע ווקסנדע צאל זאגט אויך גוישן דע גיליקין צו ערוואסערס איזן היגן "דע"י קאנטומערס איזן היגן העבליטישאן" פראגראם זענען שווין האט הינט געלערנט. איזן נאך דא פונקצייס איז סייאַל זיין "מייט וועמען צום טיש צו גיינ", און די אגענטור פלאנט צו גרינדן איזא ישיבה איטמאספערע פאר די בחורימ ווי פריער עס איז מעגליך אייה.

נייעס "זמנ" אנגעהוינן נס"ד כי "ישיבה תורה וחדס" פון המسفיק אין קריית يول, בחורים און עלטערן צוגלייד אין העבטע פערן

"רעסיט" פארון גאנצ'ן סכום וואס אין אריינגעקומען יענע שטיק צייט.

*

איין הויכפונקט פונעם סדר היום אין ישיבה איז דער שעיר אין "חומר" דע רשיי" וואס ווערט פאגעגעלערנט דורך מורה אללי באש היי', מיט די באטיליגונג פון אלע מתפללים. פון צייט געלטר פון דאס געלט ר' אללי לערטנט פאר, אלע בעהורים האבן און חומש, און מאיר בערין גאנצ'ן משא מיט א ברען און ענרגיע. עס הערט זיך א קול תורה איבערין גאנצ'ן שטח, און גיט ארויף בי צום כסא החבוי.

איןטערעסאנט צו דערציאַלן וואס נאך א טאטע גיט איבער וועגן זיין זון נ"י, פון די תלמידי הישיבה, וועלכער גלייכט ליבעשט צו זיין פאנטומען מיט אקטיוויטען לoit זיין אינזורייסן איזן הימל לכל מייל שועור צו זיינן בי א טיש מיט א ספר און אויסעהרן א שיעור. במשך די לעצטע פאר וואכן, זינט די אנדוחיב פון נייעס "זמנ" אין ישיבה, איז ער געווארן זיין א נייער מענטש. אויבנאייך ביים לרענן, בשעת ער שטייט אין דער זייט פאנטומען מיט זיין זאכן, זעט מען נישט דעם גויטין טויש - אבער קומענדיג האים צו די עלטערן הערט מען פון אים, צו ערשות מאל, דערציאַלן זאכן וואס מהאט געלערנט ביים שיעור, מיט א בריטקייט און קאנפידיינען וואס מיהאט נאך קינמאָל פריער נישט געזען בי אים.

ニישט נאך ער הערט אweis פונקליך אלעס וואס מלערנט - נאך ער שפירט זיך איבער גיליקיך צו קענען דערציאַלן אינדעראַהים וואס מען האט הינט געלערנט. איזן נאך דא בעסערס פון דעם?

*

די "הנהלת הישיבה" ארכיטיט איצט אויך גרינדן א פרישן שיעור אינעם סדר היום, א שיעור אין

געקענט. * איז יעדער זאל מיטהאלטן, און צוירקשטעלן די ספרים אין זיינר פלאץ נאכ"ז לרענן.

בימים דאוונען גיט מען מיט א "פושקע" פון "אבני חמד" צוישן דע בחורימ און סטען, און דער גבאי טוט משניות מס' ביצה, אין דע באקאנטער א גערטיע ארכיטיט צו זאמלען צדקה משינויין מיט אלוסטראַצְיעס, וואס געלטר פון אלע מתפללים. פון צייט דע הנלה האט געקופט פאר יעדן צו צייט ווערט דאס געלט תלמיד באזונדרע. איזן פריערידזן זמן איזן איזן געלערנט מס' סוכה, וואס דע קאסטע און דער "גבאי" פין געליכן און

מען מסיים זיין די ערשטע מוחזר פון תחילים, און המسفיק פלאנט צו פיערן א גויסן סיום אין "ישיבה תורה וחדס" מיט די באטיליגונג פון אלע תלמידים ברוב פאר והדר.

*

דער "גבאי" פון חבורה משניות איז געשטלט אויך אויסטיילן דע משניות, און זעהן האט געוויזען יעדן וואו מ'האלט, און זעהן

בי יעדע געלגענהייט און אלעס געלילנט פון א "קוויטל" וואס די עקליבאַ, וואו אלעוזר האבן מיטגעהבען, גאר פלאמדיגן טענץ אויפֿן ניגון געוואָלידיגע זכּי פון כאפּן א טבילה אין קוואָל-מקוה פון אר"ה הק' ז"ע. צוישן אנדערן איז די חבריא געווען ביים ציון פון של"ה הק', וואו אלעוזר ני' האט געזאגט מיט הייטע טרערן דשמיא ברוחניות וגמריות, רב' מאיר בעל הנס - וואו ער האט געגעבן צדקה און וואדים מתפלל געוויזען פאר זיך און די גאנצע משפה און המسفיק טעף, בי נהורן איש גמו וואו ער האט מקבל געוויזען מיט'ין גאנצ'ן הארץ צו זאגן "גֵם זֹו לִטוּבָה"

דער גבאי ביים שטוריימעל מאכער איז
ישילם <
און מתפלל ביים ציון פון בעל מסילות
שרים זיעע

רדייט. געציילט טאג נאך יומ טוב האט אלעוזר און די גאנצע פמלייא געלאנדעט און נויאַרְק, וואו ר' ליפא און אלעוזר וככל אשר להם האבן זיך גיך געלאות איזן וועג צויק אהיין, עיקערס ברודערההים, איזן היליגן שטאָט קריית يول. אבער ס'אי נישט געוויזע אוזו גרינגן: אלעוזר איזן געוויזע אונגעלאַנט מיט זיסע מתנהילעך וואס ער האט געקופט פאר זיין זיינע חברים און "דרמייטאיי", פאר זיינע חברים און "תורה חמד", און אודאי א הערליך מתנה פאר זיין טיערעד מאמע תה' - לאנגע יארן א גערטיע סערוויס קאָרדינעניאָט די המسفיק און זיינע שטיק, אויסגעקריצט מיט ירושלים עיר הקודש טובב"א. ■

“אִסְטַּ רָמָאָפָאָו” פַּאֲרְבְּלָעֵנְדָעָנִישׁ שְׁיַינְטַ אַרְזְוֵיסׁ קְלָאָר
אוֹזַן קְרָאנְטַ בַּיִ הִירִינְגַ אַוִיפַ הִיְמִישׁ סְפֻעְצִיעָלוֹן קִינְד

יום שלוס פונעם הירינג האט דער אימפֿאַרְשָׁעֶל אַפִּיסְעָרֶר", דער גיטראָלָעֶר עַקְסְּפָּעָרֶט ווֹאָס פָּאָסֶט אַבְּאַשְׁלָטֶס, שְׁוֵין גַּעֲזָעָן ווֹאָס דָּא גִּיטְּפָּאָר אָן האט גַּעֲזָגָט אָז עַרְשְׁטָנָס מוֹעֵן אַוְיְפָּסְנִי אַפְּשָׁאָצֶן דָּעַם גַּאנְצָן אַחֲצָבֶן קִינְד, מַאֲכָן אַ נִּיעַע עַרְוּולְיוּעִישָׁן" דָּוָרָךְ עַקְסְּפָּעָרֶט זַעֲנָעָן אַינְגָּאנְצָן זַעֲלְבָּשְׁתָּעָנְדָגִי, אַוְןָאָן נַאֲכָדָעַם ווּעַט מַעַן זַעַהַן ווּיְתַעַר.

אלزا, די עלטערן האבן געדארפֿט אָרוֹרִיסְלִיגַן עַטְלִיכּעַ גַּוּוֹוּמֶן זַי וּוֹאַלְטַן גַּוּוֹוָלַט נַעֲמֵן עַלְלַס "עַקְסְפּעַרְטַ" פָּאַר די עַוּעַלְיַוְוּסְעַן, אָוָן אוֹזְיַה האַבְּן זַי גַּעֲטָאַן, עַגְוַעַשְׁתַּעַלְטַ אַלְיִיטַע פַּן 4 בַּאַרְמִיטַע עַקְסְפּעַרְטַן, וּוּלְכּעַ אַרְבִּיטַן אֵין גַּרְוִיסַע שְׁפִיטְלַעְדַר אָוָן האַבְּן נַיְשַׁת אַכְּרַעְקָל אִינְטַעְרָעַסְעַ אַהֲרָן אַדְעָר אַהֲרָן. אַיְםַפְּאוּ סְקוּל דִּיסְטוּרִיקַט אֵין גַּעֲקְוּמֶן אַלְיִיטַע פַּן... אֵין עַקְסְפּעַרְטַ וּוּלְכּעַ אַרְבִּיטַ מִיטַּין יִסְטוּרִיקַט הָאנְט אֵין הָאנְט, וּוָס אֵין יִעֲרְשְׁתַע מִינְיוֹט אֵין גַּעֲוֹעַן קָלָאַר אָז גַּעַר אֵין דָעַר וּוּרִיטְסְטַעְר וּוּסְקַעְן זַיְן אַיְנְעַמְעַד גַּעֲבִיט פַּן "נוּטְרָאַלִיטַעַט". וּוּעַן די קְאַנְדִּידְאַטַּן פַּן בַּיְדַע יִתְיַעַן דַּעֲנַעַן אַנְגְּעַקְוּמֶן צּוֹם "הִירִינְג אַפְּסִיסְעַרְטַ" הָאַט עַד בָּאַלְג גַּעַזְאַט, וּוֹיְגַּרְוָאַרְטַעְטַ, אָז מַקְעַן נַיְשַׁת גִּינְזִיבְרַטְוּסְעַר וּוּילְיַעַר סְקוּל דִּיסְטוּרִיקַט הָאַט נַיְשַׁת צְוַגְּעַשְׁתַּעַלְטַ קִינְזַנְרָמָאַלְן בְּדָאַבְּדִיבְרָאַמְּן בָּאַרְבָּרְגְּרָאַמְּן.

ענין אחד אפס פאו ז' עוזלעיזען שאן.
איןנדער צוישן שטעלט זיך ארוויס,
פונן די איסט ראמאנפהו מאנוועורעס, או
יישיט נאר וואס מיהערט נישט פון זוי
קחין מינדעדשט צייכן פון וויכקייט
אדווער קאמפראמעס, אוון האלטן אן
יעד זעלבן שארפּן שטעלונג ווי בייז
ההינט קעגן די "ספעשל עד" פון דעם
אומצזיגין בי א "הירינג" מיט
עקספּערטן אוון עלטערן, וויאזוי
אפשושאצּן דעם מצב פון אן קינד, וואס
אייז גוט פארץ קינד און וואס נישט. עס
כללייבט נאר איבער צו פרעגן אויב דער
אגאנצער קרייזס אייז, אוון די אויגן פון
איסט ראמאנפהו סקול דיסטריקט,
יישיט מער ווי א "חווק שפּיל..."
או וווק שפּיל... אויפּן פיזישן און
יינטשן חשבון פון טיערעד אידישע
קינדערעלעך מיט ספּעצעילע עברויכן,
אוון אויפּן פינאנציילן חשבון פון
עענדליךער טויזנטער אידין וואס געבען
אוועק זיער געהארעוועטע געלט צו
באצלאן דעם בודזשעט פון איסט
אמאפהו אוון, אלס רעזולטאט, די
מלחה קעגן דעם קינד און נאך
עענדליךער קינדער איז דעם מצב.
או וויאתאליכער הווק שפּיל וואס
סקול באודר מיטיגלידער און
ברוניזידענט - פֿרומע אידין שומתומ"ץ -
ז' טראדיך פון אפּענע או סקול דיסטריקט
געטל טאר מער נישט גיין צו באצלאן
■ ייעדר אדוואקט קעגן די משפחה.

היריג אפיקער בעט נויטראלע עקספערטן פאר נייע עוואלוייעשן, אבעד איסט רמאפאו ויל שיכו איניעעה מטען... – חנכה שפיר ווערטו לידער באצלאטן דורך האבלטוד שווייערנו

קיניד פון באקומווען זיין ריכטיגע
ספעשל עדיוקיעישאן.
אייצ'ק'ס עלטערן שיחיו האבן
אויגאנגענווען אן "ספעשל עד" לאיער
פונן אלבאני, וועלבער האט לאנגע יארן
ערפראונג אין דעם געבייט פון סקול
דיסטריקט פראכעלמען, ער זאל זיך
אנגעמען פאר די רעכטן פונעם קינד צו
האבן א פיניען ערצייאונג אן פאסיגע
פלאלץ (ווי עס זאגט דער פעדערלאלעэр
געזעיזן). א יאר צוירק אייז געוווען די
עלעלבע בעיס מיט נאך א היימיס קינד,
און איסט ואמאפאואר סקול דיסטריקט
האט מיאוס פארלווין בה", און דאס
האט געגבען קורואוש פאר אייצ'ק'ס
משפחה דעם זומער).
דער אדוואקאט האט, די ערשות
אאר, געבעטן א "פער הירינג" וואו א
ננייטראלאלעэр עקספערט" מאכט א
באשלאס וועלכלע זויט אייז גערעכט.
ביני לבניין גיטט דאס קינד וויטער
אין קריית יאל, וויל דער גענטיטער
אדוואקאט האט געבעטן "סטאטוס
קוואוואר", איז די גאנצעי בעיס גיטט
אדוורך אלע שטאפלען זאל דאס קינד
וויטער איזו ווי בי הינט, און ער
דיסטריקט איזו ווי בי הינט,
האט געווועגען דעם פראלאנג.

וּוֹ גָּזַאְתָּגָט, אֵין דִּי עֲרַשְׁתָּעַ סְעַסְעַ
פְּנוּנָם "סְפָעַצְיְּלָעֶר הַיְּרִינְגָּ" גַּעֲוָעָן
צְוֹוַיִּ טָגָ בְּעַכָּר סְכוֹנָה, צְוִישָׁן דָעַם
קִינְדָּ אָרוֹן זַיְנָעַ עַל טָעָרָן אָרוֹן
אַדוֹוָאָקָאָטָן, אָרוֹן "אִיסְטָ רַאְמָאָפָאָרָן
סְקָוָל דִּיסְטָרִיקָט". דָעַר הַיְּרִינְגָּ אֵין
פְּאָרָעָגָעָקָומָעָן אֵין דִי סְקָוָל דִּיסְטָרִיקָט
אָפָיְסָעָס אֵין רַאְקָלָעָנָד קָאוֹנָטָן. בַּיָּם
הַיְּרִינְגָּ הָאָתָּ מַעַן גַּעַהָרָט פִּילָּ
אוּיְפָרִיטָן פָּוָן דִּי מַשְׁפָּחָה, סְקָוָל
בָּאָמָטָע, אָנוֹ נָאָךְ וּוַיְכִתְגִּיעַ פֻּרְזָאָנָעַ,
וַיָּוָאָס דִּי אָנוֹנְטָעָרָשָׁטָע שָׂוָרָה פָּוָן
אַלְעָמָעָן אֵין גַּעֲוָעָן אֹז דָאָס
אָוּמְשָׁוְלְדִיגָּ קִינְדָּ וּוְעָרָט יְיָעָר בָּרוֹתָאָל
בָּאָעָולָהָט דָוָךְ אִיסְטָ רַאְמָאָפָאָרָן
סְקָוָל דִּיסְטָרִיקָט אוּרִיךְ אָ פַּרְעָעָן אָוָפָן
וַיָּוָאָס אֵין נָאָךְ נִישְׁתָּעָגָעָרָט גַּעַוּוֹאָרָן
בַּיָּם חַרְדִּישָׁן אִידְעָנָטָם אֵין נַיְוָאָרָק.
עַס הָאָתָּ זַיִּיךְ אָרְוִיְסָגָעַשְׁטָעָלָט אֹז
דִי סְקָוָל דִּיסְטָרִיקָט בָּאָמָטָע הַאָבָן
גַּעַצְוַיְיָגָעָן, נִשְׁתָּעָגָעָרָט אַיְנְקָלָאָגָ מִיְּזָן
אָוֹנְטָעָרְצָוְרָיְבָן דָאָקוּמוּנָטָן קַעַגָּן
יְיָעָר וּוְילָן. דִי "סִי". עַס. "אַיִּ". קָאמִיטָע
גַּעַגְאַתְיוּזָעָבָשָׁלוֹן וּוְעַגָּן דָעַם קִינְדָּ
לָאָנָגָ בְּעַפָּאָר דִי קָאמִיטָע מִיטָּגְלִידָעָר
הַאָבָן גַּעַשְׁתִּימָט דָעָרָוִף, נָאָר אָלָעָס
פְּאָרָאוִיסָּ צָוִיָּן קַעַגָּן דָעַם קִינְדָּ.

עומיש פון אלע ראסן אונ עטניש
ודופעס, אויף אוז פארנעם אונ קיין
וועם עלטערן וואלטן נישט געלאזט
יעיס א קינד דורךגין יענעס בלאך
כלל. דאס איז ליידער א בעטערע
ציאותה היינט, תשס"ח, איז א סקול
יסטריקט וואו רוב קינדרע, אונ רוב
טיטער צאלער, אונ אפלו מיטגילדער
ויריך די סקול באורד, זענען היימישע
יינק שומריה תורה ומצוות.
אבל דער אמרת ווי ערנטט אונ
אאטיש דער מצב איז בי איסט
אממאפו, ווערט נשבען זיער גוט
ילוסטריט דורך די "קעיס" פון איין
ינד, ווי דערמאנט פריער, וועמען
וירופט "איציך" (נאמען געטוישט).
קורץ פאר סוכות איז פארגעקומען
ערשטע טעסיע פונעם
אייפראדשל הירינג" איבער דעם
ינד, וואס דער דיסטריקט לאזט זיך
אסטען מער געלט אין די לעגאלע קרייג
עגן אים ווי די סומע געלט וואס עס
אלט געקסט יא צוצושטעלן וואס
דר דארף האבן.
דאס קינד, מיט "אוטיזם" אונ נאך
יל קאמפליקאיציעס. פיזיש אונ
מאציאנעל, וואוינט אין מאנסי, אבל
דאס גיטהיינט צו טאג אין קריית וואל

מן גין וויטער.
פונעם וועג ויאזוי דער דיסטריקט
רט רעהיגרט, פארשטייט מען זיער
עדי ברויזנדע געפילן בי' עטלערן
ז סי' ספצעיעלע קינדרער קעגן די
ול דיסטריקט באמאטעה, און בכלל
ערנסט פראגעס בי' אלע
נוןוואינער וויאזוי איסט דמאפאאו
ול דיסטריקט פארשווענדט כמעט
זי' הונדרט מיליאן דלאר אין
שייער געלט, וואס רוב דערפונ
נרט באצאלט דורך חרדייש אידן
איהם ושלמים.

*
בכלל, וווען עס קומט צו
עציעלע היימישע קינדרער אין איסט
מאפאו, איז דער מצב ביטער אוון
יטאגליך או אוזיפיל אידישע קינדרער
גונן געהאדערעט אין געמייטע
בלוק סקולס מיט גוים אוון גויסע,
ילו זי וואוינען אין געגענט וואו די
על ערליך אידישע קינדרער תינוקות
^{ב' בית רבנן כ"}, און זיערע שטייער-
לננדע עלטען, שטייגן איבער
פפלט די צאל אלגעמיינע טטודענטן.
דער וויטאג איז נאך גראעסער
געם פאקט איז אין די זעלבע צייט
אסס די ריכטיגע "ספעשל
יוקעישאן" הילך וואס קינדרער
רפנן האבן קאסט גאנישט פארץ
יסט דאמאפאו סקול דיסטריקט",
גען די דיסטריקט באמאטע
תשלאסן צו שייןן די קינדרער אין
עמדו פלאצעער וואו עס קאסט
איך מערד מיט וויניגער רעדולטאָן
ז איז די זעלבע צייט אויך
ליסצוגעבן שווערע אויסגעעהארע-
נטטע אידישע שטייער געלטער צו
זן קרייג קעגן די טיערע שעפֿעלעך.
אין די זעלבע צייט, טאָקע וואס
זיפיל תלמוד תורה אין ישיבות
גען בענין "ה" ווועידער געפֿנט געווארן
חס ניעום זמן בשעה טוביה ומוץ'חלח',
ט נחת אוון פריד, זי לענערען
יסיגן די היליגע תורה - א"ב, עברי,
משניות, גמרא, יעדער לוייט דיין
ובערן אוזיפיל היימישע קינדרער
זיפיגעליגט אויף באססע וואס
אגאנז זי צו גויאישע פובליק סקולס
ז איסט דאמאפאו, וואו זי
ערנערען", עסן אוון מאכן "איובונגען"
אמאמען מיט הוונדרטרער גוים אוון
עמ' חנודזען א דעמאכראטוייש

די צענדייגער טוינטנער אידן אין מאנגס און שכון סקוואר אינערהאלב די גרעניצן פון "איסט רמאפאו סקול דיסטריקט" פרעגן מיט ניגער, "ואס וווערטער?" וואו האלט דער קרייזס מיט ענטפער, ליעדר, שיינענדיג א זעלטנען קלארקיט אויף די מאסיווע פאראבלענדניש וואס הערטש בייס איסט רמאפאו סkol דיסטריקט, אוש פון זייז קענען בכל נישט דעם צושטאנד איז א שאנדע פאר אלע לאקלאלע שטייער-צאלעד.

איין קינד איבער וועלכן דער דיסטריקט קעמאפט מיט אלע כוחות קעגן צושטעלן זיינע "ספעהל ער" אוויפן מצב איין אלגעמיין מיט היימישע קינדער אין איסט רמאפאו. דעם קינדס קעס, וואס ווערט ריערגלאמעסיג געדעקט אין "גאוצט" און איין היימישע צייטונגען, איין אונגעומען צו א "ספצעיל הירינג" וואס ווערט אונגעפרט דורך א ניטראלאן סטעיט באמאטן, וועלכער דארף אורטילן צי דער סkol פלאן פראָזְרִיךְ קינד זאל וווײַטער גײַן איין זעלבן צוּיַַר קינד זאל וווײַטער גײַן איין זעלבן סקלְרְפְּרָאָגְרָאָם (וואס קאָסְטְּנִישְׂטְּ קײַן מיט די צענאלט פאר איסט רמאפאו) מיט די צעלבע רעוזלאטן ווי בי אהער.

דער באאטער, אדרער "הירינג אפֿיסְעֶדֶר" ווי ער הייסט אַפְּצִיעַל, האט געדאגט אzo צו פאָסְן אַבְּשָׁלוּס דארף מען מאכן אַשְׁפָּאָגְּלָן זיינַע עַוּוּלְיִידִעִי-עַשְׂיָאָן" אַוְיפְּן קינד, און ערסט נאָכְדָּעָם ווועט מען זעהן וואס וווײַטער. צו מאכן אַזְאָ "עוּוּלְיַעַשָּׂאָן", צאָגָאנְט דער באאטער, דארף מען האבן אַגְּוֹתָן עַקְסְּפָּעָרֶט אויף אַזְאָ קִינְד, מיטִין הוּוִיפְּט באַדְיָינְג אַז דער עַקְסְּפָּעֶרֶט נאָכְדָּעָם זיינַע גַּעֲנְצִילִיךְ נִיטְרָאָל, נִישְׁט פָּאָרְבִּינְדְּן מִיטִּין קִינְד, מִשְׁפָּחָה אַדְרָעָסְקָולְ דִּיסְטְּרִיקְט. די אַפְּשָׁאָצְוָנָגְמָוִיזְיִיְהִי גְּרָאוֹטוֹ אַזְרְלִידְ אַזְיִזְאָרָה

East Ramapo Association of Parents of Special Children

845-503-1234

מזל טוב

הר' הרל טיטלבוים שליט'א

משגיח רוחני כלל, המسفיק
לרגל שמחות נישואין בטע הכללה החשובה התחי
עב"ג החתן היקר כמר שמואל היי'

בן מוי'ה יחזקאל פריעדמאן היי'

מו'ה מאיר ווערטה היימער היי'

עוזקייטו דוידעטאר, המسفיק
לרגל שמחות נישואין בטע הכללה החשובה התחי
עב"ג החתן היקר כמר ברוך מרדכי היי'

בן מוי'ה מנחם משה דוד אקערמאן היי'

מו'ה שלמה יעקב לעבאויטש היי'

האומ מענדזשעד, ארכעדיאן בריעדערהייט
לרגל שמחות נישואין בטע הכללה החשובה התחי
עב"ג החתן היקר כמר ישראל משה היי'

בן מוי'ה יחיאל ענגעל היי'

מו'ה יואל בערננטה היי'

דייעקטאר אווע עט האומ סערוויסעס, המسفיק
וזויג החשובה התחי
לרגל הולדת הבן ני'

*

מו'ה יואל ברעכער היי'

פעמילי קער קאראדייניעטאר, המسفיק וויליאמסבורג
וזויג החשובה התחי
לרגל הולדת הבן ני'

*

מו'ה יצחק ברוך טיטלבוים היי'

דייעקט קער קאראדייניעטאר, דע' העביבלייטיעישאן, וואקלענד קאנטוי
לרגל הולדת הבית התחי

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שתרוו כולכם רוב נחת
דקדושה והרחבת הדעת מכל יוצאי חלציכם
לשם ולהתפארת עד בית הגואל

סופרים קארט לאות שטיין אורטיל או. נ. י. פיטי מוז צאלן "ספעל עד" הילף אין פריזוואט שולע

אין א פריזוואט אטמאספערע אעדער, אפייל,
אין טיל אומשטען, ואילו אינוייג אין מוסדות
הතורה. דער סופרים קארט ווערט,
באקאנט, מער און מעור באקוועם מיט נאכלאון
די אמאיגע בארכאדים קען 4 5 קעגן 4
מעורהייט, וואס וואלט געמאכט דעם אונטיל
אונ דער אורטיל איז נאך א טרייט אויך דעם
גוטן וועג.

די זיגייכע אדוואקאנט פאר די פאמיליע
זענען נעל ראנבערג און פאל גארדעט, צווי
מאכטפילע לאיערס וועלכע רעליגיעזע אטמאספערע,
איז אפעלירט געווואן, און עס אי גלטיג
ספיעצילען פון.

איפין גאנצן שטח וואס אי יורייסידקיע
פונעם אפעלירטן געריכט. אין דעם פאל אי
דער אורטיל געקומען פון 2 טן סייקוט
קארט באשלס איז פארט נישט בידענד אויך
געלאט געריכט, וואס עיגערט אויך ני אירק,
ווערמאנט און קאנקטיקוט.

דער לעגאלער באזיס פארוואס פרעטהן
האט געווינען די אלע שטאפלען אין געריכט,
זאגן אדוואקאנט, איז וויל דיפוליך סקסו
וויט עלטערן דארפן פרובירן פארשיפטן ווי
סיטעם בעפער זי ווערטער מינען
פיזיאט שולע – זענען זיינער לויז געשרבין,

אין מקען נישט זאגן איז דיפוליך קאטורט
דוקא און דיריעקט צו זאגן איז איבר דאס קינד
אייז נישט פערזונליך געאגנצען אין פובליך
סקול איז דיפוליך קאטורט, לוטס קינדער מיט
לעגאלער קראפט אויך אלע סטיעטיט.

איבער גאנץ אטמאריך, ווערטער
צוביילען מער און מער געמויטיג צו זוכן די
בעטער פאר זיינער ספיעצילען קינד – אינדרויסן
פון פובליך סקול סיטטען, און די ארטיגע
דיסטריקטן מזון איז רוב פאלן באצאלן די
קאסטן, צי זי וויל אונדר נישט. אין '96 זענען
געווען 52 טויזנט קינדער מיט פובליך
פינאנציטער הילך און פריאווט שולע.

אונגזען פונעם פאקט איז דער סופרים
קארט איסנאגאנט, אין דעם פאל, איז נאר גלטיג
אין ני אירק און נאך 2 סטיעטס, איז דער
איסנאגאנט אומעטום באגרטיסט געווואן, דורך
אידישע און נישט-אידישע עלטערן, גרופעס

פאר "הمسפיק" איז דער אורטיל א
היסטארישער טראומף, שטייענדיג איפין
פראנט פון העלפֿן די טיירע קינדערלען און
זיערע עלטערן שייחו מיט אלע ערלי הילך.
דערונטער צו באקומען די נויטיגע "ספעל

עדזוקיעישאן" הילך פראגראמען איפין שענ-
סטן און בעטן פארנעם ווי עס ברויך צו זיין.
אין אלגעמיין, פאר אלע אידישע געגנטער
און ארגאניזאציעס, איז דער אורטיל א
גורויסער איפטן, וויל עס בראוניגט נאך גענטער
די מעגליךיקיטן פון צוושטעלן ספיעצילען הילך

(פארזיעזונג פון זייט 2)
לעגאל געשםוועט, וואלט דער זיג געקען
זין אסאך שטארכער, איבר דער סופרים קארט
בашלוס וואלט געקומען מיט א 5 קעגן 4
מעורהייט, וואס וואלט געמאכט דעם אונטיל
אונ דער אורטיל איז נאך א טרייט אויך דעם
גוטן וועג.

די זיגייכע אדוואקאנט פאר די פאמיליע
זענען נעל ראנבערג און פאל גארדעט, צווי
מאכטפילע לאיערס וועלכע רעליגיעזע אטמאספערע,
איז אפעלירט געווואן, און עס אי גלטיג
ספיעצילען פון.

פונעם אפעלירטן געריכט. אין דעם פאל אי
דער אורטיל געקומען פון 2 טן סייקוט
אפעלאט געריכט, וואס עיגערט אויך ני אירק,
ווערמאנט און קאנקטיקוט.

דער לעגאלער באזיס פארוואס פרעטהן
האט געווינען די אלע שטאפלען אין געריכט,
זאגן אדוואקאנט, איז וויל דיפוליך סקסו
וויט עלטערן דארפן פרובירן פארשיפטן ווי
סיטעם בעפער זי ווערטער מינען
פיזיאט שולע – זענען זיינער לויז געשרבין,

אין מקען נישט זאגן איז דיפוליך קאטורט
דוקא און דיריעקט צו זאגן איז איבר דאס קינד
אייז נישט פערזונליך געאגנצען אין פובליך
סקול איז דיפוליך קאטורט, לוטס קינדער מיט
פטוור פון
באצאלן די פיריאווט שאסטן.

אין קורצע ווערטער, ווילאלד דער געצעץ
צוביילען מער און מער געמויטיג צו זוכן די
בעטער פאר זיינער ספיעצילען קינד – אינדרויסן
קאסטען פאר פיריאווט "ספעל" עיד
פראנט פון דיפוליך קאטורט, ליגט די פינאנציטער עול אויך די
רעיגרונג, אפלו ווען דאס קינד גיט איז
פיזיאט שולע.

אונגזען פונעם פאקט איז דער סופרים
קארט איסנאגאנט, אין דעם פאל, איז נאר גלטיג
אין ני אירק און נאך 2 סטיעטס, איז דער
איסנאגאנט אומעטום באגרטיסט געווואן, דורך
אידישע און נישט-אידישע עלטערן, גרופעס

פאר "המספיק" איז דער אורטיל א
היסטארישער טראומף, שטייענדיג איפין
פראנט פון העלפֿן די טיירע קינדערלען און
זיערע עלטערן שייחו מיט אלע ערלי הילך.
דערונטער צו באקומען די נויטיגע "ספעל

עדזוקיעישאן" הילך פראגראמען איפין שענ-
סטן און בעטן פארנעם ווי עס ברויך צו זיין.

אין אלגעמיין, פאר אלע אידישע געגנטער
און ארגאניזאציעס, איז דער אורטיל א
גורויסער איפטן, וויל עס בראוניגט נאך גענטער
די מעגליךיקיטן פון צוושטעלן ספיעצילען הילך

הזמנה לכל קרובינו וידידינו, הורים ומורים ופועלי מפעלינו היי'

בעהשוייט
על ראש טליתו
על ימם בעלי יהודיה ובחוויות יהודים

קְול שָׁמֶחֶת
קְול כָּלָה
קְול חַדְשָׁה
קְול טָבָּה
קְול חַדְשָׁה
קְול טָבָּה

בריבט שבחו וזרואה להעהשוייט שהחיינו וקיינו והאענו לזכן זה
הנו מתקברים בוח להזקן ולקרוא בקריאת של חיבת
את קרובינו וידיעו לבוא ולהשתתף בשמחתו
ימ' כלות מיוי היקרים היה

הוּא הַמְלָאָה חֲמִילָה
כָּמְרָבָּךְ מְרָדָלִי יְיָ עַבְּאָה
מְרָתָּמְרָיִם תָּהָ

אשר הוא בעעהשוייט למלא טוב ובשעה טובה ומילחת
ביום ר' ל' אחותו את ה' לאלי' רבבה (ח' טרה)
אור ל'ם ל' לחושח השון שעת תשס"ח לפ' הבעל'ט
Oct. 31, '07
קבלת פיהם בשעה 6:30
והחופה בשעה 5:30

באולם בית רחל פאלאר'יס
5 Israel Zupnick Drive, Monroe New York

ואיה ביום שמחתכם ישמח לבנו אם או לבני
וריחיכם המיטפים לקראות ביאכם לשלומם
חווי הכלה
מיחים משה דוד אקלטמן ש"ב וב"ב מair וערלה ימ"ל ו"ב
קרית יואל י"ז

ברענגן נישט קיין רעדולטאַטן.
פאר ערואקסענע מענטשן -
טאַקטוריים פון אַז בי אַקלינע צאל
ערואקסענע מענטשן האט מען
רעולדטאַטן פון דִי סארט מעדיציינען.
דראַפֿעלְעָס אַז סִירְינְדוֹזְעָס - דִי
עַפְּרָעָה. עַפְּרָעָה. עַפְּרָעָה. עַפְּרָעָה.
געהיסן קאמפְּאנִיס זאלן פון הינט אַז
ווַיְתֵר מַאֲכָן אַיִן סְטָאנְדָּאָרט פון
דראַפֿעלְעָס, סִירְינְדוֹזְעָס אַז דָאַע
מעטערטס, אַז אלע געציינְגָן פון דָע
געווענְלִיך ווּעַט דִי אַגְּנְטוֹר יָאָפְּלִיגְן
די עַקְּסְפְּרָעָטְן קָאַמְּיטָעָס.
פָּאָר קָינְדָּר אַונְטוֹר 12 יָאָר
מעטיזען פָּאָר קָינְדָּר אַונְטוֹר 6 יָאָר
אלט ווַיְיל זַעֲנָעָן גָּרוֹנִישׁ ווּרְד
אַז קָעְנָעָן זַיִן שְׁעַדְלִין. דִי אַגְּנְטוֹר
מוֹזְנִישׁ פָּאָלְגָן דִי קָאַמְּיטָעָס, אַבָּעָר
געווענְלִיך ווּעַט דִי אַגְּנְטוֹר יָאָפְּלִיגְן
די עַקְּסְפְּרָעָטְן קָאַמְּיטָעָס.
פָּאָר קָינְדָּר אַונְטוֹר 2 דִי
ראַטְבָּעָר קָאַמְּיטָעָס ווּיל נִישְׁת
אַז אַפְּהָעָר צַוְּרָאָדְצִירְן אַז פָּאָרְקוּפִּין
זַעֲלִיכְעָדְךְ פָּרָאַדְוקְטָן פָּאָר קְלִינְיָע
קָינְדָּר, אַבָּעָר שְׂטוּדָעָס צַיִן אַז זַיִן
זַיִן.

דאַקטּוּרִים אַנדְעָקָן צַוְּעָק פָּז "אָפְּנְדִּיקְסּ", בלינְדָּע קוֹשְׁקָעָ אַז גָּרְנִישָׁט אַזְּ אַבְּרִיג

מייט דָר. ווַילְיאָם פָּאָרְקוּר פון זַעֲלָבָן
אוּוּרְקָעָטְן.
*
אין אַנדְעָקָן נִיעָס צַיִגְן שְׂטוּדָעָס
אוּזְמָנְטָשָׁן ווָסָס האַבָּן שְׂוֹאַכְעָה הַעַלְתָּה
אַינְשָׁוּרְעָס אַדְעָר בְּכָל נִישְׁתָּקִין
דַּעֲקָוגָה האַבָּן אַגְּרָעָסְטְּרָה רִיְּקָעָפָר
אַגְּפָלְאַטָּה אַפְּעָנְדִּיקְסּ. דִי אַרְזָאָך
אַז קָלָאָר, ווַיְיל אַז אַזְּעַלְכָּע
אוּנְיוּרְסִיטִיִּי, ווּלְכָרָעָה האַט
דַּאְקָטָאָר ווּעַן דִי יְסָרְיָהָם זַעֲנָעָן נָאָך
מִילָד.

"קָאלָד," בָּאַרְזָאָגָנוּגָן אַז נָאָך רַוְּטִינְעָ דָרָאָגָס פָּאָר יְוָנָגָעָ קִינְדָּר קוּמָעָ אָונְטָעָר הַיִּסְעָ קִרְיטִיקָ, מַעְלִיבָעָ פָּאָרְבָּאָט אַוְּפָ'ז ווּעָג

זַעֲנָעָן זַיִן גַּעֲוָעָן בֵּיז הַיִּינְט? יְעַדְן יָאָר
(פָּאָרְזָעְזָוָנָג פָּז זַיִט 1)

הַעֲרָת מַעַן פְּרִישָׁע נָאַרְשָׁקִיטִין.

אַדְרִיטָעָמָמָעָז אַגָּט, "מִיר דָרָאָפָן

צְוַיְרִיגְיָין צַו דִי אַלְטָע גַּוְטָע צִיְּטָן.

טִילְעָנָאָלְפָר פָּאָר רִינְגְּנִידִיגָעָ נָאָז, אַוְן

וּפְיָאָרְזָעָר פָּאָר דִּינְגְּנִידִיגָעָ נָאָז, אַוְן

אַוְרִיאָמָעָז וְאַנְעָעָה הַעֲלָפָט שְׁעַנְדִּיגָעָ.

אַוְן אַפְּרָטָעָמָעָז אַגָּט פָּרָאָקְטִישָׁן,

"מִדָּאָרָפָן שְׁנָעָל אַיְנְקִיפָּן אַסְטָאָק פָּז

דִי זַאָכָן, וּוַיְיל נָאָך אַפְּאָרְדְּשָׁס...".

פָּז דִי אַלְעָאָוִיסְצָוָן אַיִן

מְעֻרְבָּטָנָס לְאַגְּשָׁדִיָּה וְוּגָן 50

יָאָר שְׁטִיקִיטִיָּה בֵּיז הַיִּינְט. זַיְהָט אַט

פְּוָנְקָס, וּוַיְיל שְׁטִיל אַיִּטָּקָע גַּעֲוָעָן

דִי אַלְעָאָרָן, אַבָּעָר שְׁטוּדָעָס אַוְיָף

וּוַיְפִּיל דִי מַעְדִּיצָנָעָן "הַעַלְפָן" פָּאָר

קִינְדָּר אַיִּיךְ נִישְׁתָּגַע גַּעֲוָעָן.

פָּרָאָמְאָסְטוּקָל פָּרָאָסְגָּרְעָכָנְט דִי

דָּאַזְעָס פָּז עַרְוָאָקְסָעָנָעָן מַעַנְטָשָׁן אַז

גַּעֲגָבָן קָלְעָנְרָעָ דָאָזָעָס, לִוְיָט דִי

פָּוָנְטָן, פָּאָרְקִינְדָּוָעָ אַז אַפְּלִילוּ בְּעַיִּים.

דָּאָס אַזְּנִישָׁט קִינְיָן וּוּגָן, זַעֲנָעָן דִי

עַקְּסְפָּעָרָטָן הַיִּינְט מַוְדָה. דָעָר

דִּיְפָּעָרְעָנָעָן צַוְּשָׁן אַז בְּעַיִּים פָּז 20

פָּוָנְטָן, אַז אַנְגְּגָעָמָן פָּז 200 פָּוָנְטָן,

אַזְּנִישָׁט נָאָר אַז מַטְעָמָאָטִישָׁן פָּז דִי סָאָרְט

מַעְדִּיצָנָעָן.

פָּאָרְקִיעְזִיעָס, אַז מִזְאָל קָעְנָעָן גַּעֲבָנָעָן גַּעֲבָנָעָן

דִי בְּעַיִּים אַזְּנִישָׁט פָּז דִי דָאָזָעָס פָּוָנְטָם

יְוָנְגְּדָעָמָן פָּז סִיְּוִוְיָן וּוּלְכָלָעָמָן מַעְדִּיצָנָעָן.

בְּעַיִּים, אַזְּנִישָׁט אַזְּנִישָׁט מַעְדִּיצָנָעָן אַזְּנִישָׁט

קָעְנָעָן אַזְּנִישָׁט אַזְּנִישָׁט אַזְּ אַבְּרִיגְיָין.

פָּאָרְקִיעְזִיעָס טִילְעָנָלְפָּעָנִישָׁן פָּז קִינְדָּר.

פָּאָרְקִיעְזִיעָס קִינְדָּר זַעֲנָעָן גַּעֲבָנָעָן גַּעֲבָנָעָן.

פָּאָר

ממשפחה געזונכט

עס ווערט דריינגענד געזוכט א היימישע משפחה
אריגינציונעמען א היימישע מיטל-יעיריגע פרוי מיט מלדא
פְּסִיכָּאַלְגִּיָּשׁ שְׂוֹאַכְּקִיָּתָן אוּרִיךְ עַלְלִיכְעָדָים. זֵי קָעָן
העלרוין אוין שייבור בארכו בארכו רניימשו איד"ג

יטע רופט ווי פריער אויפין גומען

718-599-4062

אויב קיין ענטפער, ביטע לאזט א מעסעדזש)

"וועלאטערין" פארשראים קעגנו "זויינטער בלום" דעפרעסיע, אבער פראגען אויפֿ "דושענערייך"

ידי ע.פ. די. עי. האט שטעטיגט וועלברטינן, א קאנטעה אנט-דעפרעסענד מעדיצין, ס כי ערשות אפיקעל דראג צו ההאנדלן "וונטער בלוס", די קאנטעה פארשלאפענע געמייט, א דרט דעפרעסיע, וואס באטרעפט איגען מענטשן מיטין אנקום פון אסטראנאמש ביליגער. טער.

העדר נאך אלעלמן אין רעגלמעסיג פאר פטיכאלאגישע דאקטוירים צו געבען מעדיצינען פאר "זונינטער דערפראטען", געוענלאיד איננס פון צענדיגלעגר סארט אנט- דערפראטען דראגס. אצינד האט די "עפ. ד". עי". געבען פאר "זעלבלאטראין" צו זיין די ערשותן דראג וואס איז אפיקיעל באשטעטיגט פאר דעם צוועג.

ארון מיט דעם כבוד קומט,
גלאייכציגיג, א פרישער בארכט, או די
"דושענעריך" ווערסיע פון דעם
ספעציפישן דראג ארבײַט נישט איזו
גוט ווי די "ברענד נעם", דעריבער,
ווער עס נעמת א דושענעריך ווערסיע
פון "וועלבאתרים" זאל אונפרעגן דעם
דאקטאר וועגן דעם – אבער ח'ז נישט
מאכן אלינס קיין באשליסן אויף
■ מעדייצינען.

סס קומט מיט אעלכע סימפטאמען
פיזישע שוואקקייט, צופיל שלפאן,
זו זיסקיטין, טרייערגע געפילן
שוווער צו קאנצעטרין. טיל
ספערטן האלטן או דאס קומט פון
וורייניג זון שטראָן, אדר ער צו וויניג
טווורליךע לייטיגקייט.

ברית יש פסיכאלאגיע:

**ענגלישע עקספערטן פארשריינט ביכער אלס
"معدיצין" קענע מענטל העلت שוואבקיין**

עקספערטן האלטן איז לויינען אַבָּךְ, ווֹ דראמאטיש אַדער געשמאָק עס זאל נוּשׂת זִין, אַיז אַ מעטאד צוֹ הַעלְפָן עמאציאָנָאַלָּע שׂוֹאָכְקִיְּטָן. לוּיט שׂטוּדִיעָס אַיז מַעֲגָלֵיךְ אַז בַּיִם לַיְינָעַן אַ דְּרָאָמָאָטִישׁן בָּךְ, אָוֹן אַ שְׂטִיקְ צִיְּטָן דָּעָרָנָאָךְ, אַיז מַעַן נַאֲךְ "אָרְגָּנָגְעָטָאָן" דָּעָרָנָעַן אָוֹן מַעַן אִגְּנָאָרִיט אַלְעָס אָרוּם, ברענָעָנָדִיגְ אַ נְּגָאָטוּוֹ אָוּיסָגָאנָגְ צוֹ דִּי מַעֲנָטָל הַעלְטָן שׂוֹאָכְקִיְּטָן.

ברט באצאלט דורך די רעהיגונג, זיך פאראייניגט מיט גרויסע ליליאטען צו מאכן גוינגער פאר נטשין ארויסצונעמען גוטע ביכער זי ווערטן רעקאמענדירט דורך נטול העטל עקספערטן.
■ נישט אלע מענטל העטל אמריקע.

האט שוויז אפיציעלע נאמען: "...רינגזיזיעט"

בלעקבurai - לוקסוס איז נישט קיין
ארטיקל אין די פארגלויווערטע
טיפקייטן אונטערן'ן מוקם החפילן -
דעך עיקר איז, דער שעלאפאון איי
אייביג דארטן, עס דריילט, און דער
מענטש נעמת עס אורייס צו רעדן.

פִּיצְעָלָעַ נָאָמָן דְּעֶרְצָוּ, דִּינְגְּזִיעְטִי", אַ וּוּרְטָעַר שְׁפֵלְ מִיטַּעַנְקְזִיעְטִי" - דָּעַר בָּאֲקָנְטָעַר מְעַנְטָל עַלְתַּ שְׂוֹאָכְקִיְּטַ פָּנַן אַנְגְּסָט אָן רָעַךְ וּוּאָס בָּאַטְרָעַפְטַ מִילְאָנָעַן עַזְוֹנָטָעַ מְעַנְשָׁנַן אָוּמָעָטוּם.

"רִינְגְּזִיעְטִי", זָאגְן דִּי עַקְסְפָעָרְטָן, וּמַטְ פָּוֹן דָּעַם וּוּאָס דָּעַר מָוחַ האַלְטַין זִיךְ כָּסְדָּר אַ פָּאָטָאָגְרָאָפִישָׁן וּוַיְסְתָהָלַלְ פָּוֹנָעַם גָּאנְצָן קָרְעָפָעָר, אָן עַד מָוחַ פָּוֹן סְעַלְפָאָוֹן דְּרָיוֹל אַנוּצְעָרָס וּוּרְטָעַר צְבָיְסְלָעַךְ וְגַעְוָאוֹרִינְטַ צָום פָּאָקְט אַזְ דָּרְיִי יְנִינְשָׁעַס, בָּעָרָךְ, פָּוֹן רָעָכְטָן זִיְיט אַסְיִיךְ אַזְ פָּאָרְנוּמָעַן מִיטַּא סְעַלְפָאָוֹן אַסְסָמְדָלַט יְעָדָעַ שְׁטִיקְ צִיְיט. פָּאָרְ דִּי צְעַלְן סְעַלְפָאָוֹן דְּרָיוֹלַט, אַפְּלָוּ עַס הַיְבָטַץ יְזָקְ

יעדר, אעדער כמעט יעדר,
פארשטייט פון וואס מירענדט, אונן עס
אייז זיעיר ערנליך צו קלאלפֿן "סלח לנו"
איןכינטן שבתיזיג שטונה עשרה,
כאטש די בושה אייז נישט איזו גרויס.
מיימינט צו זאגן וועגן די פאלשע
געפֿיל פון א דרייזל אויפֿן פאסייך,
כאייל דער סעלילולדער טעלעפֿאן
קלינגט מיט א פרישן רוף, בשעת דער
טעלעפֿאן ליגט באמת שטיל און
רוואיג, אויסגעלאשן אינגאנצן, צווישן
אלע אנדערע מוקצה זאכן טיף אין
דריטו לעדל אונטער שלאמָן און רגאל.

וואס איזי דער פשט דערפון? עס
איז נישט צומ לאכן: מען שפירט
עכט" ווי דער סעלפאון דרייזלט, דער
פייזיער געפיל איז אמת'ידיג, אבער
פאקט בליביט פאקט או דער סעלפאון
לייגט מיילין וויט, נישטא קיין בער און
נישטא קיין וואלד, כ'מיין, דרייזל.
איין געווינער איז דא בי' דעם
פראבלעם, די קלאס מענטשן וואס
נווץ נישט דעם דרייזל נאר לאזן זיער
טעלעפאן הילבן אויפין העסטען
שטאטפל, פונקט אינימיטן דאוועגענען
אדער א דרשא אדער אין
דאקטארס שטילן אפיס. בי' זי
אי נישט שייך צו "הערן דעם
קלינגג" וווען זי האבן נישט
דעם טעלעפאן הויכהילכער
בי' זיך, און אויב יא איז עס
שווין א מעהיליכע ערנטסטע
מענטט העלט פראבלעם פון
האלויסיניעשאנס.

אלענפאלס, בי די
נאַרְמָלָלָע מענטשַׁהַיִט ווָאַס
בָּאֲגָרְעָנִיצַׁט יֵא דַעַם סַעְלָפָאוֹן צָוָם
איַגְּנוּטָמָעָר אַלְיָוִס אָזְן קַיְנוּם מַעַרְךָ
כָּאַתָּש אַזְן אֶזְעָלְכָע מַאֲמַעַנְתָּן ווָעָן
מִיטָּאָר נִישְׁתָּאָנְדָעָרְשָׁ, פָּאַסְּרִיט זִיעָרָ
אַפְּט אָז מַיוֹלָאָוִיסְלָעָשָׁן דַעַם דְּרִיזָל

**פארשען האלטן בײַם טראפען נײַע "בלוֹט
טעמֶט" צו דיָאנְגָּנוֹזִין "אלדְּסְהִיְּמָעָרָם"**

נא רוד ווען אסאך אנדערע טעסטן אויך די סימפטאמען זונגען נעהטאָיוון עס בליבֿט נאר מעגליך צו דיאגנאוין אלדסהַיְמָרָס אַפְּטָמָאַל גִּיעָן אַדוֹרָך לאָנגָע יָאָן מִיט מִילְּדָעָס סִימְפְּטָמָעָן אַיְידָעָר אָזָה דיָאנָגָנוֹזָה וּוּרְטָס גַּעֲבָן. קָאָרְנָעָלְלָה שְׁפִּיטָאֵל פָּאָרְשָׁעָרָה האָבָן שְׂוִין פָּאָרְאִיאָר גַּעֲפִינְעָן אֶן מַעְגְּלִיכָּע, אָבָעָר גָּאָר שְׁוּרָעָר, טָעָסָט וּוּסָס מַעְשָׂט גַּעֲוָוִישׁ פְּרָאָטָעָן מַאסָּן אַין חָוט הַשְּׁדָרָה דָּוֹרָךְ אֶסְפִּינְגָּלְלָעָטָה, אָן הערטש אַין עס נִישְׁתָּאָזְזִיָּה פּוֹנְקְטָלִיךְ.

די פָּאָרְשָׁעָר זָאָגָן אָז אֵיר אָרוֹם וּוּסָט זִין אֶסְפִּילָאָט טָעָסָט" בַּיִּי גְּרוֹסָע שְׁפִּיטָלָלָעָר פָּאָר פָּאָרְשָׁוָגָן צְוּעָקָן, אָן אָוִיבָּלָעָס גִּיטָּי וּוּ גַּפְּלָאָנט וּוּסָט אָפָּאָר אֵיר שְׂוִין מעְגָּלִיךְ זִין אָזָה טָעָסָט מִיט אַפְּצִיעָל■ קָרְאָנְקָהִיטָּהָיְדָאָגָנָאִירָט אָוְמִידְרָעָקָט, מַעְנְטָשָׁן וּוּסָהָהָהָן נִשְׁתָּאָזְזִיָּה.

פָּרָאָבָלָעָם. דָּעָר זַעֲלָבָעָר טָעָסָט אֵיז אָוִיךְ פּוֹנְקְטָלִיךְ, כָּאָטָש אַבְּיסָל וּוּיְנִיגְעָר אַקְוּרָאָט, צַו זָאָגָן אָוִיךְ מַעְנְטָשָׁן מִיט גָּאנְצָה מִילְּדָעָז זְכוּרָן פָּרָאָבָלָעָמָעָן וּוּסָר פָּוָן זַיְּ אֵיז אָוּסְגָּעַשְׁתָּעָלָט צַו לִידְזָן שְׁוּעָרָה פָּוָן דַּי מַחְלָה אַין דַּי קּוּמְנְדִּיגָּעָה פָּאָר אֵיר. דָּעָר בָּאָקְאָנְטָעָד דָּר. סֻעָּם גָּאנְדִּי, נִירְאָלָאָגָּיָה פְּרָאָפְּסָאָר בַּיִּי "מְאָוָנְטִי סִינְיָאִי" שְׁפִּיטָאֵל אַין נֵיָאָרָק, זָאָגָט אָז דַּי וּוּיכְטִיכְגִּיקִיטָה פָּוָן אֶצְיָהִילְכָּע טָעָסָט אָוִיךְ אַלְדָסְהִימְעָרָס אַין אַיִּינָס פָּוָן דַּי גְּרוּסָטָעָלָעָה לְעַכְצָנוּגָעָן אַין דַּי מַעְדִּיצְיָנִישׁ וּוּלָט. דָּר. גָּאנְדִּי אַין טְשָׁעָרָמָאן פָּוָן אֶזְוִינְשָׁאָפְּטִילְכָּר טְשָׁעָרָמָאן פָּוָן אֶזְוִינְשָׁאָפְּטִילְכָּר קָאָוְנְסִילָהָה בַּיִּים נַאֲצִיאָנָאָלָן "אלְדָסְהִימְעָרָס אַסְאָסִיעִישָׁאָן".

פָּרָאָנְקָהִיטָּהָיְדָאָגָנָאִירָט אָוְמִידְרָעָקָט, טָעָסָט צִיגְּיָן מִיט 90% פּוֹנְקְטָלְכִּיקִיטָה אֶדְעָפְּרָעָנָץ אַיְנָעָם בָּלָוט צְוּוֹשָׁן מַעְנְטָשָׁן מִיט אַלְדָסְהִימְעָרָס אָזָה פָּרָאָשְׁר בַּיִּם אָוְנוּוּוֹרְסִיטִי" אַיְнָה בָּאָרְמִיטָה קָאָלִיפְּאָרְנוּעָה האָבָן בָּאוּווֹן צַו דַּי גְּרוּסָטָעָה דָּרְגָּרְיוֹןָן אַיְנָס פָּוָן דַּי מַעְדִּיצְיָנִישׁ וּוּלָט דָּרְכְּבָּרוֹכָן אַיְנָס דַּי לְעַצְטָעָה יָאָן, אֶבְּלָוט טָעָסָט זַיְּנְטָה אַיְנָס קָעָן הַבָּשָׁ פּוֹנְקְטָלִיךְ אָזָה זַיְּנְטָה פָּרָיְצִיְּתִיגְּ אַלְדָסְהִימְעָרָס דַּעְזִיזָה".

פארשען טראפּן ענדלייד בעסערע וועגן פאר בלונש עראנפֿיויזשאנס

פאלרין די קוואלייטעט נאך געציילטע
וואכאנ, און או בי אסאך פאציענטן זאל
עס נישט ארכיטין גוט וויל דיא
רעודצירטעה "נייטרייך אקסידי" מאכט
שוווער פאר די אדרערן צו פרין די בלוט
אייבראל.

דר. לואיס קאץ, פרעזידענט פון א
גורייט נציאנאלע בלוט באנק
אָרגאניזאַציע, זאגט או דאס איז נאר א
נייע אָבעזראַצע און שפיטעלער
דראפּן נאך מאכן שטודיעס אויף
לעבעידיגע פאציענטן.

אויב אלעס שטעלטל זיך אָרויס ווי
עדווארטעט, זאגט ער, ווועט מען
צ'יליגן סנטעטישע "נייטרייך אקסידי"
צו בלוט בענק און אויז אָרוּם
דריאמאטיש פאָרבּעֶסְעָרְן די
קוואלייטעט און קוונאטיטעט, ווי אויך
די אויסגןג, פון בלוט טראנס-
פייזענס אָרְפּ פאציענטן.
■

מייליאנע מענטשן אין שפיטעלעל
באקומוון "בלוט טראנספּיזוֹשָׁנס" פון
בלוט בענק וואס ואלונטירן האבן
אוועק געגעבן, אבער עס אייז פארט
פארבּנדן מיט פראָבלעמען. בלוט קען
געעהלטן וווען אין בענק בלוי א
מאקסימום פון 6 וואכאן, אָ קורצע
שטרעאַק וואס מאכט אָפטמאל א
מאנגל אין בלוט, און אויך פאסירן
אָפטמאל שעדייכע קאנסקוועונצָן פון
בלוט טראנספּיזאָנס, צומאל אָפּילו
אָהארץ אָטאָקע אָדער סטראָק.

יעדןiar, אָין דורכשניט, וווען 14
AMILIAN בלוט יוניטס פֿאָרְלוּין ווילז זי
זונען געליגן צו לאנג, אָגן די פרישע
שטודיעס.

עיניד האבן דاكتוּרים געפּינען
או ווען בלוט וווערט אוועק געלאַיגט אין
אָ באנק, פֿאָרְלוּרט עס "נייטרייך
אָקסידי", און דאס מאכט עס זאל

ניע "קימאו" דראג קען זיין בעבער מיש "פאלאיך עפיד"

אייבורמאכן און פאודאפעלען, האט די זעלבע ביטערע זיטיגע לילדענישן ווי די מערסטע אנדערע קימאו טרייטמענטס וואס ארכיביטן אויף דעם סייסטעם, האר פאלולסט, שוואקיקיט אונ עסן פראבלעטען.

מיינן אויך פאלירין רווייטע בלוט צעלן און שפֿירן שטעכענישן אין די הענט און פֿוס. די סימפֿטאמען קומען צוילב דעם וואס דער דראג אטאקייט געזונטע צעלן פֿונקט ווי די קרענקליכע.

פארשער בעי "בריסטאל" זאגן איז זי הabcן אונגעוויבן שטודירן די מעגליכיקיט או צולייגן "פאליק עסיד" צום דראג העלפט רעדוצירן די זיטיגע סימפֿטאמען.

ראעקצע פֿון די "עפּ. די. עי." אונזהוויבן די ערשות שטודיעס אין ■ ערוווארטעט בְּזִי 8 וואכן.

"ברא קאל" שיצט קעגן הויט קענסער

פָּרְעֹזְדִּיעַנְטָ בּוֹשׁ דָּעַר פָּאֶטְעָר,
וּוְלְכָלְעָר הָאָט זִיךְ בָּאֲקָאנְטָ גַּעַמְאַכְטָ
מִיטָּ פֵּירָן אֲגַרְזִיאַמְעָר קְרִיגָּ קְעָגָן דִּי
בְּרָאָקָאלִי גְּרִינְצִיגָּ, זָאַנְדִּיגָּ אַז עָד
פָּאֶרְשָׂטִיטִיטָּ נִיְשָׁת וּוְיאָזָוִי מִקְעָן דָּאָס
נְעַמְעָן אַין מַוְילָ אַרְיִיןָ, וּוּעְרָטָ
גַּעַלְאַדְנָטָ צָו רַוְפָּן זִין דָאַקְטָאָרָ...
נְאַכְדָּעָם וּוּאָס פָּאֶרְשָׂעָר הָאָבָן
אַנְטָדְעָט אַז דִּי אַנְעַרְלִיכָּעָ זָאַפְטָ פּוֹן
דָּעָם גְּרִינְצִיגָּ הַלְּפָטָ דָרָמָאַטִּישָׁ
רְעַוְצִירָן דִּי רִיזְקָעָ פּוֹן הָוִיטָ קְעַסְעָרָ.
אַיְן אַנְדָּרָעָ וּוּעְרָטָרָ, אַז מַדְרוֹקָטָ
אוִיסָּ דִּי "עַקְטָרְעַטָּ" פּוֹן בְּרָאָקָאלִי,
אוֹן מִשְׁמִירָט עַס אָוִיךְ דִּי הָוִיטָ, וּוּעְרָן
דִּי שְׁעַדְלִיכָּעָ "אַלְטָרָ וּוּיְאַלְטָ" זָוָן
שְׁטוֹרָלָן גַּעַמְאַכְטָ "נִיטְרָאָלָ" אַרְן
אוֹמְשָׁעְדָּלִיךְ.
פָּאֶרְשָׂעָר זָאגְן דִּי שְׁטוֹדְעָ אַיְן נָאָךְ
פְּרִיצְיִיטִיגָּ אַרְן מַיְדָאָרָף נָאָךְ פְּרִישָׁעָ
■ אַיְגָגָאַנְצָן.

**לאנדאו-גאראנטי קענסער דראג "זעלקעיד"
זוערט באשטעטיגט פאר נירן שוואקייט**

פָּצִיעַנְתֶּן אָוֹן שְׁפָעַטָּר בֵּי נָאָךְ
גְּרֻעָסְעָרָעָ צָאָל פָּאַצִּיעַנְתֶּן. דָּרְבִּיבָּעָר
הַאֲבָן דִּי צָוִויִּ קָאַמְפָאַנִּס שְׁטוֹדִירְטָן
דָּעַם דָּרָאָגְ דִּירְעַקְטָן קָעַגְעַן
אַפְּגָעַשְׂוֹאַכְּטָעָ נִירָן, אָוֹן דִּי
רְעַזְוְלָטָאָטָן וְעַנְעַן פָּאַזִּיטָיו.
נִישְׁתַּ לְאָגָג צְוִירָקְ הַאֲבָן דִּי צָוִויִּ
קָאַמְפָאַנִּס גַּעַמְאָלְדָן אוֹ פָּאַצִּיעַנְתֶּן אִין
לְאַנְדָּאָן וּוּלְכָבָן נַעַמְעָן "וּוּלְקָעִיד"
קָעַגְעַן מְמָמָה אָוֹן עַס אַרְבִּיטָן נִישְׁתַּ,
צְוִירָקְ בָּאַקְוּמָעָן זִיעַד גַּעַלְטָן.
אַ פּוּלָּעָ דָּאָזָעָ פָּוָן "וּוּלְקָעִיד"
קָאַסְטָן אַיְן לְאַנְדָּאָן אָוֹן אַיְרָאָפָּעָ אַרְוּכָּן
■ 25 טּוֹינְזָטָן יוֹרָא.

דרע באקאנטער קענסער דראג
זועעלקעריד" איז נארוואס געווארן
באשטעטיגט דורך די "עה". די. עי". צו
באחאנלען נירן קראנקהייט, סי' ווען
די נירן ארבייטן נאך שוואך, און סי'
ווען דער מענטש נוצץ "דייעלייסט"
איי סי' זועלכע פארמאט.

"פפייזער" אונערקענט "עקזוביירא" אינסולין דורךפאל, מיט פרײיז פוז קנאפאע \$3 ביליאן

מעתנשן מיט דיביטיס, ערונטער טטליכע מיט וועמען דער גאודעט" האט גערעדט, טרייבן אטאועס פון א ריינגע מעידציגען ירידמע וואס "היבט נישט אן צו ארטשטיין די טאג-טעליגליך ומשטנדן" פון זיער צושטאנד. די אמאפאיי האט אריינגעווארפן ונדערטרעד מליאנען דאלארן און טיליכע יאר הארעאוניע אין א דראדקקט וואס איז זיער גראיס, ומבאקוועם צו האלטן אין די האנט, לוייט געויסטע שטודיעס - שעדרגן די לונגען פונקצייע פון א קלינע צאל באנויער. אלעט מיטן ציל צו מאכן "איןסולין" א זאן וואס אוריינגעשפֿריצט אין מוביל ווי איידער געשטאכן מיט א נאדל אדר געפֿיטערט מיט געזונט און דיעטע, נאר וואלטן. א פאמפ. די נאדל שטעבן אדרער פאמפ לאסט, זאגן די מענטשן, איז נישט קיין רלנטער שטער ואבדעם וואס מאין געגען וואס קומט אונטער און דאי געגען א שפריך אביסל אינסולין איז מיל אריין - א סיטטעם וואס ברענונג מיל אסאדר מעיר בייזקע ווי היילונג.

An image of an electronic cigarette (e-cigarette) device. It has a black body with a silver band around the middle. On the side, there is a small rectangular screen and some buttons. The mouthpiece is attached to the bottom and is also black and silver. The device is shown from a slightly angled perspective.

ניעים פון מעדיצין, מעדיצין, מעדיצין אוון מעדיצין

העניט הולט פראבלעם, האט אקזמען נייע שטרונגען וואדעונג ענגן זיטיגע נאכוויזען פון נומען עם מעידין, דערנטער פראדיאנג רודאבלעמן, הוייב בלוט דורך, הוייב ווקער און צונגען וואג. אנאליסן האלטן איז די וואדעונג עשט נישט האבן קיין גורייש פקלאנג, וויל דקטוירס וויסין שוין ווון די פראבלעמן זינט '04, און עס ערטר טאקע פרשריבן וויניגער ווי מאל.

א גורייסער נירן עקספערט פירט
אויס א ניעו שטודיע, או צו האלטן א
באלאנצירטער עה הימאגאלביב אין
דייעלעיס פאציענטן אין א דאוץ
מ'ירסערא" אינמאל א חדש פונקט
אזוי גוט ווי "עפֿאָדְשָׁעָן" אדרער
"פראָקְרִיט" 1-3 מאָל אַוּאָך.
אויסער דעם וואָס אֹזֶע רעגיימענט
אָז גַּרְגַּנְגָּעָר פָּאָרָן פָּאָצְיָעָנְט, זָאָגָט דָּר.
געיטען לעווין, האט עס נאָך אָן אוּפְּטוּ
צָו רעדצ'ין דֵּי רַזְיָקָע פָּוּן
מעידצ'ינִישׁ גַּרְיִיזָן, ווילִיל מִיט 12-13
דאֹעָס אַיאָר קָוָמָט אוּתָאָמָאָטִישׁ
אַסְאָך ווַיְיִנְגָּעֶר גַּרְיִיזָן ווי 50 בֵּין 150
דאֹעָס אַין לַוְך פָּוּן יָאָר.
*
"זַיְפְּרָעָקְסָע", אַ בעסְטַ-גִּיעַנְדִּיגְעַ
מעידצ'ין פָּאָר "סְקִיצָאָפְּרָעָנִיעָ", אַ

איזן מן הסתם העכער אויפון ג'א, איך וויאיס
אבער נישט וויאזוי מען קען דאס רעכגענען,
מיר וויססן דאך "על טעם ווירח אין
להתוווח".

ר' י

ווען מיוויל מעסטען די ג"א פון ריזז, קען
מען — ווי ואונדערליך — קוקן אויף די
קוואלאיטעט און די טעקסטשווור.
ווי קלעבעדיגער די ריזז קערנדלעך ענען
נאכין קאכן, אלץ העכדר איז אויר ג"א. די
ריזז וואס די קערנדלעך בליבין מער
אָפַגְעָזּוֹנְדָּעָטְר, קְלָעָבָן נִישְׁתָּ, אָוֹן זָהָן אֲוִיס
מַעַר טְרוֹקָן (אַלְעָס נָאָכֵן קָאָכֵן), ווּעַט הָאָבָן
אָנִידְרִיגָּעָן ג"א. וואס איז פְּשָׁתָן רִיזָּ
עַנְתָּהָאָלָט אַיְן זִיךְ צָוְויִי סָאָרֶטְן "סְטָאָרֶטְשָׁ",
עַמְּלִיאָפְּעָקְטִין אַיְן עַמְּלִיאָוֹן. די
עַמְּלִיאָפְּעָקְטִין אַיְן סְטָאָרֶטְשׁ וּוָסָס וּוּרְטָ
זִיעַר גְּרִינְג אַיְן שְׁגָעַל פָּרְדִּיעָט אַיְן
אַיְינְגְּעָזָפָט, וּוּידְעָאוָרָם די עַמְּלִיאָוֹן
שְׁוּעָרְרָעָר אַיְן דּוּיְרָטָן לְעָנְגָעָר צָו וּוּרְעָן
פָּרְדִּיעָט. אַלְעָ רִיזָּ עַנְתָּהָאָלָט בִּיְדָע
סְטָאָרֶטְשָׁ, אַבָּעָר נִישְׁתָּ אַיְן די זְלָבָע
מַאְסָן, דּוּרְפָּאָר ווּעַט זִיעַר ג"א לוּפָן
אַנְדָּרָש.

מַיְקָעָן אַבָּעָר נִישְׁתָּ נָזָן די גְּרוּיסְקִיטִי
("סִיזְזָ") פָּוֹן רִיזָּ קְרָעָנְדָּלָעָךְ אוּוֹף אֲפְצָמוֹנָאָכָן
דָּעַם ג"א דְּעָרְפָּוֹן — וּוֹילְיָם מַיְקָעָן טְרָעָפָן סִיִּ
נִידְעָרְגָּע אַיְן סִיִּ הַוִּיכָּעָד. עַנְלִיךְ אַיְזָ אַיְזָ
רִיזָּ אַיְן סִיִּ בִּיְיִלְעָנְגָרָע. עַנְלִיךְ אַיְזָ אַיְזָ
פָּאָרְבּוּילְדָ" (קָאָנוּוּרְטָעָט) רִיזָּ, וואס בִּיְיִ
דָּעַם אַלְיִינְסָ קָעָן זִיְן סִיִּ נִידְרָג אַיְן סִיִּ
הַוִּיךְ. די "פְּעַטְעָר בְּנִימְיוֹן" (אַנְקָל בָּעָן) רִיזָּ
אַיְזָ אַיְן פָּוֹן דִּי נִידְרִיגָּרָע סָאָרטָ, מִיטָּ אַגְּאָ
פָּוֹן 50.

וְאַחֲרִי כְּכָלֹת הַכְּלָל: דָּאָס אַיְזָ אַלְעָס נָאָר
אַנְוּזְזָוּנְגָעָן", אַבָּעָר נִישְׁתָּ קִיְּן גָּרָאנְטִי.
אוּבָּר וּוֹילְטָ אַיר וּוֹיסְן דּוֹקָא אַבָּעָר די רִיזָּ
וּוֹאָס אַיר עַסְטָן, שְׁרִיבְיָסְטָ צָו די פְּרָאָדוּקְצִיעָ
פִּירְמָעָ צִיְּ אַבָּן גַּעֲלָאָזְטָ שְׁטוּדִירָן זִיעַר
רִיזָּ פָּאָר די ג"א אַוְן דָּעָר נּוּמָר אַיְזָ.

איז "ברונע" רײַז בעסער פאר
צוקער ווי "ווײַיסע"?

עד ענטפער איז נישט קלאר, און
מידארכ נאך האבן מעור שטודיעס אויף דעם.
עס איז אבער אינטערעסאנט, איז צומאל קען
ברזונע ריז האבן אעהדרע אפעקט אויפין
צוקער קטשעס ענטהאלט פיבער.
מענטשן וואונדערן זיך זיינער דערוין, ווי
קען זיין איז א "גאנצע" סארט קערנדל ווי
ברזונע ריז זאל האבן איזה הויכע ג'א? דער
ענטפער איז, איז ומען וועט באטראכטן א
רייז קערנדל אונטער מאמייקראסקאפ, וועט
מען עעהן אויע האט אסאך שפאלטנס,
וואס דורך דעם כאפט זיך ארײן אסאך
וואסער און היז בעשטען קאכין, וואס דאס
טוהט שטארק לוייזער מאכן די סטארטשעס
דעリン, זיך זאלן שנעלער פאַרדיעט ווערן,
■ ממליא האט דאס אַהויכין ג'א.

ג. לאוד	ג. אינדוקס	קארטאלפ
26	85	ג'בעאקון און פעט
16	88	געקאכט
18	92	צעדרוקט (מעשד)
22	75	פרעננטש פרייס
10	57	פאטעהא טשייפס
10	56	ראאפעט - ג'בעאך
10	58	אנטערリア - ג'בעאקון

ארטיקל (15)

בְּשָׁרֶבֶת

ગ બુદ્ધ દુર્ગા એ' બ' ક

ג'עוזנרטע מענטשן. אין א שטודיע וואס איז ג'עועארן אויסגעפירט אין די "הארווארד סקול אוו פובליק העטלט", זעהט מען או פריען וואס האבן געגען א נידריגע ג'א דיעטער זענען ג'עוען "האלב" איזוי אויסגעשטעלן צו הארץ אטאקסס ווי אנדערע פרויען, און סי בי מענען און סי ביי פרויען האט איז דיעטער דראמאטיש רעדוצירט די ריזקע פאר טיפ 2 דיעיביטיס. און אנדערע שטודיעס האט זיך אroiגעשטעלן איז א נידריגע ג'א דיעטער האט פארבעסערט פארשידענע פاكتארן וואס קענען ר"ל ברענגן הארץ פראבלעמען, עס האט רעדוצירט דעם שלעכטן קאלעסטעראל און די טרייניגליסטרידס, עס האט רעדוצירט אינפלאמיציע מארקעס, און עס האט אפילו געהעכרט די גוטע קאלעסטעראל. אויב מען האט נאך צויגליינט צום נידריגן ג'א דיעטער אסאך פיבער איז דאס ג'עוען נאך אסאך מער ווירקזאם.

אויך צו פאלרין וואג, איז א נידריגע ג'א דיעטער בעסער ווי פיל אנדערע. טילע זענען דאס מסביר וויל א נידריגע ג'א דיעטער האלט לענגרע זאט, און מען ווערט נישט איזוי אפט ההונגריג ממילא עסט מען וויניגער. איגינטליך איז נישט קיין גרויסע דיפערען "פארוואס" עס ארבבעט בעסער, דער עיקר איז "אז" עס ארבבעט בעסער, עס זענען אויך פארהאן געויסיע צייננס דורך איז קלארער און מער אפונ צו דרכ אגב: יעדער פארשטייט און איז אויסגעבע ווי דער "גאזעט" וועט די רעדאקצייע איבערוקון יעדער אינציגיג ארטיקל, דורךיפן ווארט בי וווארט, עס זאל אוניאו. מיוועט רעדאגירן דא און דארטן, אוניאו. אונערעכטן ווי עס פעלט אויס, צומאל אויך ווישן דעם אויסלייג פון איז, פאראגואאָפּ אנדער ארטיקל, און אויך אמאָל טוישן א קעפל, וויל דער ציל איז דאָך צו געבן פאר צי ליענער גוטע מאטעריאל וואס מיקען אונערעכטן פלייסיג און גאניג פארשטיין. ביי האט די רעדאקצייע געטוישט דעם קעפל און וויגערביבן ג'א און ג'יל – שרפן דעם מוח צו אינפֿאַרְמִיןְן די ליענער איז סיקומט א שוווער שטיקל, מען וועט זיך דארפּן קאנצענטרירן און דאס ליענער מיט ישוב הדעת, נישט איזוי און בעט האלב שלאַפְּנִיג. וואס די רעדאקצייע האט אבער נישט עוואווסט איז, איז איז די הוספה האט אמת גאר א גויסן באדייט, סלייגט דערין איז א געוואָלְדִּיגְעֶר חידוש און הוספה, אַחֲרֵיה פון "נִיבָּאָ" וְאַנְוֹן יְדַעַּת מֵהַנִּיבָּאָ", ההיינו -- די מענטשן וואס האלטן א נידריגע און ג'יל" דיעטער זענען באמת שארפּר, מחר איז קלארער און מער אפונ צו

או יוניברסיטאות אחדים משל צו דעם וועל איך נוץ' חוויאס יעדער איד וואס איז קובע עתים תהורה קען מעיך זיין, או א שטיקל גמור אונדערתוייט זיך בעסער פארטאגס ווי נאך א גראונט, או, אויב יא, אויב עס איז שיק ביען צוגליך.

או עס וואונדערט איזיך וויאזוי די "גליסימיק אינדעקס" (ג"א) פון עסנווארז זאל האבן אزا שטארקע און וויטגריכנדע אפוקט אויפן געזונטהייט פון א מענטש, איז דער ענטפער "אינסולין". אינסולין איז א "הארמאן" וואס האט מעערען פונקצייעס אין קערפער, און האט א דירעקטע עפוקט אויף מעערען מחלות. איזוי ווי די נידרגע ג"א דיעטע טווחט רעדוצירן די אינסולין שטאפען, טווחט דאס אויך רעדוצירן איזויפיל מחלות. הויכע צוקער איז, פארשטייט זיך, א הויפט אורוזאך אויף מעערען פראבלעמען, און בדרכּ כל ווועט א נידרגע ג"א דיעטע צויבורגען צו בעסערע צוקער שטאפען, דערפואר טווחט דאס היטן דעם געזונט אפילו פון געזונט מענטשן.

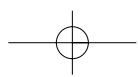
ארטאלפ

מערערע שטודיעס זענען געווואר גוועידמעט נאר פאר דעם פראדווקט אלינס, ארטאפל. בדרכ' כל האט עס א שטארקן עפערקט צוקעה, ממש עניליך צו דעם עפערקט גיא אבראהם אליעזר איזהו אַגְּבָּאָתָּה אֶלְעָזָּרָה?

הרבר צב"י הירש מיזליש

**פראגאע: ווועט א געזונטער
מענטש אן קיין ריזיקע פאקטארן
פון דיעבעיטיס אויך בעגעפיטירן
פון א נידרידיגע ג"א דיעטע?**

בדרכם כל האט עס א שטארקון עפערקט אויפין צוקער, ממש עניליך צו דעם עפערקט אויג'הווא אלווייז איזו א גראט או גראטן קאָזטראָפֿעַט. עדער ענטפער איז א קלארער יאָ! עס עניען פֿאָרְהָאָן גִּעְנֹוג באָווּיזָן אַז סִיאָזָן אַשְׁאָלָה צָוְנָהָאָשָׁאָה אַזְּבָּאָזָן אַזְּבָָאָזָן.

בס"ד

לעבט וויא קעניג... ביי זיך איז שטוב!

ווען עס פעלט אויס צום געזונט, וועט
המספיק איבערבויען אײַער דירה
אומזיסט, איר זאלט קענען
אנקומען איבעראל גרייניג
און באקוועם

המספיק עקסען טו האומ קען צושטעלן:

› Modified Bathroom › Walk-In Tub › Bedroom Relocation › Handicap Stair Lifts › Kitchen Modification › Outside Ramps › Elevators & much more

המספיק
עקסען טו האומ

שוווער צו גלייבן?
רופא נאר היינט און איר וועט זיך איבערציזיגן

קרית יואל
845-774-8400 ext.332

ראקלענד קאונטי
845-356-8400 ext.232

דער גאלדנעער פרוגראם האט נאר געציילטע סלאטס
וכל הקודם זכה!!

טַאֲבָלָעֵטֶן - טַאֲבָלָעֵטֶן - טַאֲבָלָעֵטֶן - טַאֲבָלָעֵטֶן

אונטער זיך נאך 13 שפיטעלער אונז קליניקס.

"עפמייער בל' קראוס בל' שיילד" העלת אינשוריינס פירמאן
וועט ארויסליגן, אין די קומענדייגע א נײיע אינציאיטיווע פון העלת
אינשוריינס געצייל ספעצייל פאר קליניע בייזונסער, או זיי זאלן
קענען צוושטעלן העלת אינשוריינס פאר שטאָב מיטגלאַידער מיט
באָרגאניזאַטּע קאסְטּן.

מער אינצ'להיטן פונעם פלאן אין ערווארטעט אין נאוועמבער
אדער דעצומבער. לוייט אַקְרָעִינְסּ בָּאַרְיכֿטּ, ווֹעֲלֵן קְלִיְינְעַ
בִּזְנָעֶסֶר בָּאַקְוּמָעַן אַנְ אַוְיסְטוֹאַל פָּוּן עַטְלִיכָּע הַעַלְתָּ
מִיטּ גּוֹטָעַ בְּעַנְפְּטַן, נִישְׁתְּ-אָזְוּ-הַוִּיכָּע דִידָקְטָעָבָלָסּ, נִישְׁטָ
בָּאַגְּרוּנִיכּ צָו אַנְטוֹוָאַרְקּ, אַוְן קִינְעַ קָאוּ-פְּעַיִסּ פָּאָר
פְּרִוּעָנְטִיו קְעִירַסּ.

די ניע טורה קאלעדווש דאקטארוי שולע אין האRELעט האט
זיך געפענטן די וואך, מיט די צערעמאנייס אונגעריפרט דורוך דר.
מוריעל פטעיאני, 93 יאר אלט און עלטסטער שוואצער דאקטאר
אאן נוי יארק, צוזאמען מיט 50 קינדר פון לאקאלע קינדערגארטן
שולעס.

דעם ענדע זומער איז אָרְוִינְגָּקְוּמוֹן אַוְיפֿן מאָרוֹקָעֶט אַנְיַע
קַאֲמְבִּינְאַצְּיעַ פָּן "קַעְטַּ" אַוְן "פַּעְטַּ" סְקָעַן אַין אַיְזַּן מַאֲשֵׁין. "קַעְטַּ"
סְקָעַן אַיְזַּן גַּעֲמַכְתַּ צָו מַעֲסְטַן דִּי "כְּמוֹתַה", סִיזַּי, פְּלָאַץ פָּן אַ
פְּרָאַבְּלָעַם אַדְרָע אַגְּוֹאוֹאָקָס, בְּשַׁעַת דִּי אַנְדָּרָע אַיְזַּן גַּעֲמַכְתַּ צָו
מַעֲסְטַן דִּי "אַיכְּוֹתַ", מַעֲטָאַבָּאַלְיָם, צָעַלְן אַקְטוּוּיטָעָטָן. אַיְצַּת הָאָט
מַעַן גַּעֲמַכְתַּ אַמְאַשִּׁין וּוָאַס קַוְטַּ בִּיְדַע זַאֲכַן אַוְיפֿאַמָּאל, וּוָאַס
אַיְזַּן זַיְעַר אַוְיכְּטִיגַּע דַּעֲרָגְיִיכְּוֹגָג פָּאַר שָׂנְעַלְעַ אַן אַקוּרוֹאַטָּע

די ערשות מאשין פון דעם סארט אין גאנץ אמעריקע אייז נאַרוואָס אַינְסְטָטָאלִירֶט געווארן ביי "טְשִׁילְדְּרָעָנָס נְעַשְׂנָאַלְעָלָה" שְׁפִיטְאָל אֵין וָאַשְׁגַּטְאָן די. סי. - פון די סָאמָע בעסטע קִינְדָּעָו שְׁפִיטְעָלָעָר אֵין לאָנד.

האט נאכגגעגעבן אפツוליגן אויף א האלב יאר א ניע געועץ צו מאכן אלע פרעסקריבישאן פאפרין זיעיר שטרענונג און סאפאיסטייקרט, מיט סיידעל נומערן, מיזאל זי נישט קענען פעלשן פאר העלט קויר שוינDEL אעדר קריםינאלע באונז.

אין נו יארק סטטייט איז שווין לאנג איינגעפֿרט די ניע פרעסקריבישאן צעטלאען, אבערו דاكتויריים און פאראמאטי גורפֿעס איבערן גאנצן לאנד באקעמען דעם געועץ אינזופֿרידן די זעלבע צעטלאען איבער גאנז אמערייקע.

ויזוזי האט קאנגרעטסמאן דושערוי נאדרער פון ב'פ' און מאהגעטן "חול המועד געהאלטן" דעם סוכות אין וואשינגטן? גוזעט" לינערס געדענקי גוט זיין מאגן אפערצייע צו פארליין וואג אייניגע יאר צורייך, וואס האט געמאכט גריינגער מיט ארום 140 פונטן, קטש ער איז נאך אלץ בענוג דין פאר א שטייל סכך. אלענפאלס, האט ער באזוכט ביי א"סכה" וואס אידין האבן אויגנטעלט נעבן" קעפיטאל היל", אבער אונשטאט גיין די געהעריגע וועג דערצוג, איז ער בליז-שנעל איבערגעשפֿרינגען א 3.5 צוים פון 3.5 פוס און זיך באיד געפֿינען אונטער די סוכה, זאנדייג איז בעפֿאָר דִ אַפְּרֶצְיָע וּוְאָלָט ער ניטאמאל געטראקט פון מאכן אז קאנזן.

געווערנאר ספייצער, אויפֿן רוף פון ארטאדאקסישע אונ
אנדרע רעליגיעז פירער, האט באנייט זיין פואשפֿרעדונג
דורצופֿרן א פְּרִישׁ \$1,000 שטייער דידاكتעלבל" פער קינד
פָּאַר פָּאַמְּלִיעַס וְזֶסֶן דֵּי קִינְדָּעַ אין פְּרִוּוֹאַטָּעַ אַן רַעֲלִיגְיַעַז
שולע, אַ בָּאַדִּיטְנָעַ הַילְּפָּאָר חַדְישׁ אַיְדַּן אַנְיָרְקָס טַעַטִּי.
דעַר פְּרָאָבָּלָעַם אַיְזָנָר, אַז פְּאַרְאַיְרָה אַבָּן דֵּי רַעֲלִיגְיַעַז
אַרְגָּאַנְיָאַצְיָעַ אַז סְפִּיצְעַר אַוִּיךְ אַרְיִינְגָּעַלִּיגְט גְּרוּסִים עַנְּגָּרְגִּיעַ אַיְזָ
אַז פְּלָאָן, אַבָּעַר עַס אַיְזָ דּוֹרְכְּגַעַפְּאָלָן צְוָלָב אַפְּאַזְיָעַ אַיְזָ סְטָעַטִּי
לְעַגְּסַלְאָטוֹר. לְוִיט אלָעַ אַנְדִּיטְוֹגָעַן אַיְזָ דֵּי אַפְּאַזְיָעַ נִישְׁט
גְּעוּוֹרָן שְׂוֹאָכָּרָן וְזִי פְּאַרְאַיְרָ.

די וועלט'ס גראנט שפיטאל, אין נומערן, געפינט זיך אין
סאוועטא, אַ שטאט אין סאָוט אַפריקע, ווֹאוּס ווֹערן טַעֲגְלִיך
באַהאנדַלְט אַבְעָר 2,000 פֿאַצְיָעָנֶן.

הונט-שפאצ'ירער (אין ניו יארק איז דאס אויך פארהאן) אין
ארעסטירט געוווארן פאר ארויסשווינדעלען ארום \$60,000 פוןעם
באנק אקאנט פון אין אלטער פרוי, 84 יאר, וועמען ער האט
געעהאלפֿן "און" באידנטֿן" די לעצטער פאר יאר. ער קען באקומווען
בין 15 יאר טורמען.

העגרינגדט בעי "בעלווו" שפיטאל אין מאנהעטן, אין א נײַע אַנְצִיאָטִיוו דורך די שטאָטִישׁע אָנוֹנוּוֹרֶסִיטִי סיסטעם צו ברעגעגען מער מעדיינישע און וויסנשאָפְּטִילְכָּע שטודיעס קײַן נײַ אָראָק.

סִיטִי, סְטוּעֵיט אָוּן פֿעַדְרָאַלָּע קוּוּלָּעָר האָבָן בִּיגַעַשְׁתִּי עַרְטָא אָרוּם \$90 מִילְיאָן צָום 700 מִילְיאָן דָּאַלְאַדְגִּין פֿרָאַיְיךְט, וּוּס אָז גְּרוּוֹאוֹרְטָעָט צָו וּוֹעֲרָן פֿאָרְטִיג בֵּין צְוּוֹיִי יָאָר אַרוּם.

■ דער רייכסטער מאן אין די וועלט, ביל גויטס פון
מייקראַסאָפֿט", מאכט רעלגעלמעסיג נײַעס וועגן ריזיגע גרענטס פון
בִּילְיאָנָען דָּאלָאָרֶן צֹהָלְעָמָן הַיִּלְן שׁוּעוּרָע קְרָאָנְקְהִיְּתָן, סְפָעֵצְיעַל
אין אַרְמָעַל עַנְדָּעָר. אַין דִּי צָלְבָּע צִיטַּת פְּרָעָגָן מַעֲנָשָׂן, וַיְאוֹזֵק
מען צְוּקָמָעַן צֹ אַיִם אָזְן דִּינְעָע גַּהְיָה לְפָנָן פָּאָר גָּאנְצָקְלִינְעַ

שטעטל זיך ארייס, אבער, אז וווען עס קומט צו קלענערעד
ברענטהס האט געיטס, מיט א פארמעגן פון קנאפע 50 "ב' ליליאן
אללאר, בעסערע פעלצער אוואר צו שיקין זיין קליעין-געטל. למשל
אנץ בעצטנס האט ער געשיקט א געשאנק פון פערציג אלפim צום
יעיר וויכטיגן "לייבורריי" אין טאון אוו מאנראו, בשעת אפער
שפאן האងט, ארייבער דעם "17", וואלט ער געקענט נווץ דאס
געטל אביסל בעסער.

א "פארמאטי" קען זיין א גאר גוט בעזינעס, אויב נאר אלעל פארט אויף די ריכטיגע דעלסן, און איינס פון די זאכן וואס פארן געווענאליך זיעיר נישט גוט איז די ביליגג צו אינשוווענס און עגוריונג פרואראכען, וועלכע שלעפּן אויס בייז א יאר און א מיטוואך צו באצאלן די מעדייצין בילס.

קאנגרעסמאן טשראלס רענגעל, טשערידמאן פון די וויכטיגע ווועיס ענד מיינס" קאמיטיע, האט איצט פֿאָרגעשלאגן אַ בִּיל צו גוונגען "معدיקער" או אלע פֿאָרמאטי בילס וואס קומען געלעקטראנייש זאלן וווען באצאלט בייז 14 טאג, און אלע פֿאָפְּרעדנע בילס זאלן וווען באצאלט בייז 4 וואכן.

שטודיעס צייגן אוֹ צוֹשְׁטָעַלְן אָוֹן עַסְּן אַ מַּאֲלַצְּיַיט דֵּי גָּאנֶצְּעַ
פָּאָמִילְיַע צְוֹזָאמָעַן אִין זִיעַר גָּעוֹזָנְט, פִּיזְישַׂ אָוֹן גִּיסְטִישַׂ, אָוֹן
הַעֲכָרֶת דְּרָאָמָאַתִּישַׁ דַּי שָׁאנָסַן צַו הַאלְטַן וַיֵּךְ אָוֹן דֵּי קִינְדָּעַר אִין אַ
רְזָבְעַד עַד יְעִיטָע.

האט עבר איבערווארשט פארשער מיטן ציגן או ס'אי נישט קיין דרוויסער דיפערענץ וואס די באטיליגטע טווען ביימ טיש – שמעון, לינען, שווייגן, הערן אois – די הופט זאך אייז, אבער, צו ייזין צוזאמען בי אין טיש אונ עסן ווי גוטע פאמיליע. ■
די "עַפְּדִי". האט געשיקט א "וואראונונג בריוו" צו "ערראָו אינטערנעשאנעל", וועגן שעווערע קוואלייטי פראָבלעמען בײַ די קאמפאניס פלענטס וואו מען ערצעיגט צענדייגער סאָרט אָפְּאָראָטן אונ געצייג פאר שפיטעלער אונ, ספעציפיש, פאר הארץ אָקְטְּרוּידִים אונ "אַינְטְּרָעֵנסִיּוֹ קָעֵרִי" יוניטס.
אָבָּעָר דער בְּרוּוֹ האט נישט קיין צִיִּין ווֹיִיל "עַרְדָּאִי" אַיז דעם ווּמַעְרָגְוָאָרָן אָפְּגָעָקוּיִיפֶט דָּוָרָךְ "טַעַלְפַּלְעַקְסָס" פָּאָר \$2 בְּילִיאָן אַיז קָעֵשׂ, אָן "טַעַלְפַּלְעַקְסָס" האט שׁוֹין גַּעֲלוֹזֶת ווַיַּסַּן אַז די פִּירְמָעָה האט גַּעֲוָוָאָסְטָן פָּן די פְּרָאָבלְעָמָעָן בְּיַיִם אָוְנְטְּרָעָנְמָעָן דָּעַם מַקָּח, אַזְּנָעָמָן מִזּוּעָט אָבְּרִיטִין מִטְּ די "עַפְּדִי". צו פָּאָרְוִיכְטָן אַלְעָס וּי אַמְּשָׁנְלְסָטָן.

די צווי פירמעס אינאיינעם האבן שטארקע דאמניינאנץ איןעם מאורךט פון ספצעיעלע געצייגן אין שפיטאל אונ אין אין קליניקס, אנטגעהייבן פון כירורגיע געצייג בי' אטעם מאשינען בי' שטארקע "בלאלבס בי' טעטס אונ דיאגנאנז מאשינען, ווי אויך "דיספאזועבל" אונ פאר אמבולאנסן אונ איי. סי. יו. אפטילוונגען.

בר גיוראלטהיינז אונרהייר זיין פיאניזוורדי ווירבר אצי בראזר אוון דר. דושערואום (ארוי לייב) פינקלסטיין, גריינדר אוון יירעתקאר פון ווולטן באריםטען "ברען יונטי" בי סטטען איילאנד אוננווערסיטי שפיטאל, איז פלאצ'ליגונג געשטארכן אין עלטער פון 55 איר – א שטארקע פאלוסט אינעם געלט פון בווון מענדצעין אין אלגעמיין, אוון פארץ נויר אידענעם ספעציפיש.

"סטעטן איילאנד אוניווערטיט האספיטאל" אייז אפלילארט
מאיט די "לאנג דזושאָיש" העלט סיסטעם וואס אנטההאלט
פֿון הייליגן שפֿאַלער זִידע זַיִע.
בְּאַמְּטָעַת לְוִוְוֶוֹן אַנְגְּלִישׁ אַנְגְּלִישׁ פֿרְנְסְּלְעֵן
דָּר. פֿינְקְלְסְטִין, אוּסְטְּרָר זַיִן פֿאַינְדְּרָעַ וּוּרְקַן בָּרוֹנְדַּ
וּוֹאנְדַן אַדְ"ג, הָאַט גַּעֲרְבִּיטְה אַהֲנַט מִיט "חַצְלָה" בַּיִּ
עַדְעַג גַּעֲלָגְנָהִיט. אַין אָמְצָאַלְגַּע פֿעַלְעָר פֿוֹן בְּרַעַן פֿרְאַבְּלָעָמָעַן
בַּיִּ קְלִינְיַע קִינְדְּרָעַ, הָאַט עַר פֿאַרְמִינְטָן "תְּשִׁילְד עַבְיוֹן" קְלָגָעַס
וּרְוֹךְ זַיִן אִידִישׁ הָאָרֶץ אָוֹן רִיכְטְּגַע צֻוְגָּגְגַע מִיט דִּי בָּאַטְרְעַפְּנְדָע
בַּאַמְּטָעַת. לוּיטַּ אַבְּרִיכְטַן אֵין דָר. פֿינְקְלְסְטִין גַּעוּעַן אַיְינְיקְלַ
פֿוֹן הייליגן שפֿאַלער זִידע זַיִע.

א אמאפנאי וואס פראדוצירט ספעציעלע געמייג פאר רוקען אפעראציעס איז "געגאנגען פובליק" אויפֿן סטאק מאركעט פאריגען וואך, און גאר אומגעראכטן אוריינטונגשאסן אייבער צוויי דרייטל אין ערשות טאג, א זעלטנען ערשיינונג אין הינטיגן עמיישטן מארקעט און נאך מער אומגעראכטן פאר א מדיקל צופלי פירומע.

"טרענסס' 19" הआט געה אנדאלט בי \$25 אַ שער, נאכִין עפָנען די אַיִי. פֿ. אֹו." בֵּי \$15 אַ שער. די קְאַמְפָאנִי הָאָט בְּלוּזִין 2 פְּרָאַדְוקְטִין אַזְנִין אַמְעַרְקָע, 3 אַזְנִין אַיְירָפָע, אַבְעָר דָּאַמְינְרָט דָּעַם אַאֲרָקְעַט פָּן וּזְקָן כְּיוֹרְגַּעַן סְוֶלְפִּיט, אַזְנִין אַיְנוּעַסְטִירְעַד גְּלִיכְן יְיִיעַר אַפְּרִים מִתְּאַזְגָּע אַבְעָר שְׁטָאַרְקָע "נִיטְשׁ" פְּרָאַדְוקְט יְיִינְעַ. אַזְנִין הָאָלָב '07 הָאָט די קְאַמְפָאנִי גַּהְאָת \$7.2 מִילְיאָן. אַזְנִילָס, אַזְנִינָע פְּרָאַפִּיטן.

טראן 3 פאטאלע אומגליקן ביי "ריי פלאעלענד" שפיל פלאן צין ווועטשעטער קאנוני, ממשך די לעצטעה דריי אייר, איז זי די גארק "סעריך" פאר ארכיטטור אוון באזוככו, זאגט א שפיל סעיפטיג אונספערט נאך א גוונטליך שטודיע איזיפין פארק.
די "ריידס" פון די אומגליקן בליבין אבער וווײיטער אפגעשלאסן בייז וווען די קאנוני ענדיגט איר איגענע אויספארטשונג, זאגן בארכיטון.

מענטשן וואס גלייכן צו טרונקען רוויטן ווין פאר די
עדונטהייט בענעהטען דערפּון, אבער קענען שוער באצאלן די
יעירער פרײַן פאר גוטן-קוואליטאטעט קאבערגניע סאווייניאן, וועלן
זײַן צופְּרִיךְן צו הערן איז דער וואריםער זומען, וואס האלאט קויים
בניהם אוועבקײַן בין פֿסָּחָה, האט געמאכט מעגליך צו שנידן גוטע
ווין-טרוביין אין... קאנדאָ, אונן גרויסע ווין עקספֿערטן האלטן איז
זײַן נוקסטע איבערראשונג אין די ווינישׁע וועלט זונען געשמאָקע
געלשער פֿון אונזע ליבעראלן שכַּן צו צפּן.
אייצ' בְּלֵיבְּט נאָר צו טרעפּן אַ גוֹטְן הַכְּשָׂר – וואס איז
האָפָּעָנְטָלְיךְ גַּרְגְּנָעֶר אַין צְפּוֹן וּוּנְקוּוּוֹר וּוּ טִשְׁלִיעִי, סִידְנִי,
נָאָרְדָּא אַדְרָע אַלְעָסָאנְדָּר וּוּאָלִי.

אוון גראיפ דזשוס קענען העפלן באשיען מענטשן קעגן "אי-קאלליי" און "ליסטעריע" באקטעריע און אויך קעגן "יעיטש. היילאר", דרי פאמיליעס פון באקטעריע וואס ברענגען מאן און נויך פראלבלעמען אדער, אין זעלטגען פאלן, מעד ערנטסטע אומפליקאיעס.

יעצת אוז בRICT שער פרעומיאר מיניסטר טאנאי בלעדן איז שוין
גרודיס פון אמרט א שיינע פאר וואכן, מעג מען שיין דערציזילן או ער
האט "דאבעלויו". פי. דאבעלויו", א זעלטנען פרואבלעם מיטין
גלאוקטוריישן סייטעס פון הארייך וואס קען ברונגנען א גאר-שגען
יטעם 200) פער מינוט !) אבער געווענליך לעכט מען דערמייט
זוננט און שטארק עד מאה ועשרים.
דר פרואבלעם, וואס הייסט פארמאל "וואולף פאראנסנס
וויט סינדרואום", באשטייט פון דעם וואס דער הארץ וווערט
עבעוירן מיט מעור ווי די נויטיגע צאל "נאודס", און צומאל קענען
אייבעריגע "נאודס" ברונגנען גלאוקטראאנישע כווארלייעס וואס
אאנן די פולס אסאך שנעלער ווי נארמאל (שטעטלט אייך פאר,
יעדר גרייזיגע משל אבער גוט צו פארשטיין דעם עניין, מיזאל
אייניפלאגן א טעיף רעקודער אין צוויי באזונדערע פלאגס
זוויפאמאל, און די דאפלטע גלאוקטוריישע קראפט ווועט עס מאכן
דריינע שנעלער ווי נארמאל).

הנץ' אנדער איינז-קלטע פאָרפרילונג.

אין יעדן פאל, אין גוט צו הערן און מאקען צען יארן פירן איינע
זון די וועלט'ס גרעסטע אונ שטארקסטע לענדער מיט א
עכיבורענעם, קטש גאר מילדן, הארכן פראבלעם.

■

רוכערן ציגאגראעלען איז וויער שעדרליך צום געזונט און אויך
זונס.... מלחהה קעגן טערדר, נייע אנטדעונג וואס מאקט נאך
הער אוומבאקוועם צו גיין אפיילו נאנט צום אש-רויך-סם-המות
וואשין.

לוייט פרייש בארכיטקטן, ווערט אנגגעפירות א גלאבאלע מארקעט
זון אומלענガלאע טאבאקה שמוגעלריי דורך טערדר גורופעס, און די
רויסע פראפאיטן גיעין צו על קאידא, חיובאלא און כמאס, מיט
וואס זיין פינאנצ'רין אומאייפהערליך טעראר אקטווייטעטן ארום
וועטלט.

א נייע מסאיווע "בי-טאכנאלאגיע" צענטער ווערט

שְׁטוּדִיעַ: פֶּרֹעֲזָרְוּעַתְּיוּזָעַ אָז קָאַלְיָרֵן אִין עַסְן אָז טְרוֹנְקָעַז מַאֲכָן קִינְדָּעַר "הַיְּפָעַר"

קראנטער רעדולטאַטן, באשטעטיגט
וועס עקספֿערטן אָן דָּקְטִירִים וַיִּיטְן
שְׁוַיְן אָן לאָגָע צִיִּיט, אוֹ פִּיטְעָרְן קְינְדָּעַ
מיַט 'פְּרָאַסְעָסְדֵּר' עַסְן אָז טְרוֹנְקָעַז, פָּוֹן
וועלְכָעַ אָ גְּרוֹיסְן טִיל זְעַנְעָן פּוֹלְמִיט
זְוקָעַד, פָּעַט אָזָן אַלְעַ עַרְלִיּ
כּוּמִיקָּאַלְעַן, זְעַנְעָן נִישְׁתְּ גּוֹט פָּאַר זִיְּעַר
גּוֹזְוֹנְטַן".

דעָר אַפְּנִירְדָּר פָּוֹן דִּי שְׁטוּדִיעַ אָז
דָּר. דּוֹשִׁים סְטִיוּעַנוֹזָאַן, פָּוֹן הַמְּסִפְּיךָ
אַנוּנוּרְעִסְטִי. "דִּי רַעַדְלָטָאַטָּן זָאַן
אַנוֹן אָז שְׁעַדְלִיכָּעַ וְעַקְצִיעַס זְעַנְעָן
נִישְׁתְּ נָאָר בַּיִּ קִינְדָּעַר וְוַסְטָהָן
עַרְנְסְטָע "הַיְּפָעַר" פְּרָאַבְּלִיעָמָעַן (עַ). דִּי.
עַרְנְסְטָע "הַיְּפָעַר" נָאָר בַּיִּ אַלְעַ קִינְדָּעַר אָז
אַלְגָּמְמִין".

אָ "סְעִיפְטִי קָאַנְסְוָלְטָאַנְטִי" וְוַסְטָהָן
אַרְבִּיטָר רַעַגְלָמְעַסְגִּים מִיטְדִּי בְּרִיטִישָׁע
פּוֹד אַינְדוּסְטְּרִיאָעָמָכְט אָוּוּקָעַד דִּי
"לְאַנְצְּעַט" שְׁטוּדִיעַ, זְאַגְּנְדִּיגָּאָז עַס
דּוּמְאַנְסְטְּרִיאָט נִישְׁתְּ גּוֹנְגָּאָז דִּי
דּוּרְמְאַנְטָע כּוּמִיקָּאַלְעַן זְעַנְעָן דִּי קְלָאָרָע
אוֹרְזָאָר פָּוֹן "הַיְּפָעַר" צּוּשְׁתָאַנְדָּן בַּיִּ
קִינְדָּעַר.

די לאָגָנְגִּירְגָּע דְּבָאַטְעַ אָז
קָאַלְיָרֵן אִין עַסְן אָז טְרוֹנְקָעַז
וְוַעֲלַכְעַ לְיָגָן אָזָן עַסְן אָז טְרוֹנְקָעַז
קְעַנְעָן בְּרַעְנְגָּעָן קִינְדָּעַר צָוּ וְעוֹרָן
"הַיְּפָעַר" הָאָט בְּאַקְוּמָן אָשְׁטָרָקָן
שְׁטוֹוִיסָקָרְגָּאַט צָוּ דְּרַעַיְתִּיסְאָז אָז, עַס
שְׁעַדְגִּיט דִּי קִינְדָּעַר, מִיטְאָשְׁטוּדִיעַ אָז
מְעַדְצִינְגִּשְׁן זְוֹאַנְגָּאָל "דִּי לְאַגְּצָעַט"
וְוַיְּנְקָלְ פָּוֹן 47/47 סְטָטוּטְסְטְּרִיטִי, שִׁילְד,
וְאַרְאָפְּ דָּעַר גְּרוֹיסְעַר "הַמְּסִפְּיךָ" שִׁילְד,
לְאַזְנְגִּידָאָגָן וְוִיסְטִין דִּי אַרְטִיגְגָּעָמָה
מִידָּאָרְפָּ שְׁוִין נִישְׁתְּ פָּרָאַרְן צָוּם הַמְּסִפְּיךָ
אָפִיס אָז וְוַיְּלִיאַמְּסְבָּרָגָ פָּאַר הַלְּפָ.

די שְׁטוּדִיעַ אָוִיךְ אַיְבָּעָר דָּרִין
הַוְּנְדָּרְטָאָר קִינְדָּעַר אָז עַנְגָּלָאָן, אָז
עַלְטָעָר פָּוֹן 3 בַּיִּ 9 יָאָר, צִיְּגָת אָז דִּי
מְעַרְטָע "הַיְּפָעַר" רַעַדְלָטָאַטָּן אָז
גָּעַקְוּמָן פָּוֹן טְרוֹנְקָעַז קָאַלְרְטָעָר
גַּעַטְרָאַנְקָעַן, וְוַיְּסָדָאָר, דּוֹשָׁס, אִיִּז
שְׁטָעַקְעָלָעָן, אָפְּלָיו וְוַעַן דִּי
גַּעַטְרָאַנְקָעַן זְעַנְעָן גְּעוּוֹן בְּאַזְּרִיךְ אָוִיךְ
"פְּרוֹכְּטָ(...)"
در. סֹאָ בַּאַאיָּאָק, אַנוּטְרִישָׁאָן
סְפָּצְצִיאָלִיסְטִיס בַּיִּים אַנוּנוּרְעִיסְטִי אָוּ
בְּרִיסְטָאָל אָזָן עַנְגָּלָאָן, זָאָגָט אָז "דִּי
שְׁטוּדִיעַ, גּוֹט אַוְיְגָעְשְׁטָעָלְטָ פָּאַר

גַּעַבְּרוֹוִיךְ אָזָן נָאָךְ עַרְלִיךְ הַילְּפָ

וְוַיְּנְקָלְ פָּוֹן 13/13 טָעוּנְגָּיָן בַּיִּ אַיְסָסְפָּן דִּי

וְוַיְּכִימְגָּעָטָן אָזָן דִּי גְּרָעְסְטָעָר

חַרְדִּישָׁע שְׁטָאַטְפָּן פָּוֹן דִּי גְּרָעְסְטָעָר

סְעַדְוּוֹרְיָן אִידְישִׁישָׁ שְׁטוּבָעָר אָז נִוְּטִיס

סְוּכָּוָתָן אָזָן גְּעַזְוֹנְטָהָיִיט הַילְּפָ

אָרְאָפְּ דָּעַר גְּרוֹיסְעַר "הַמְּסִפְּיךָ" שִׁילְד,

לְאַזְנְגִּידָאָגָן וְוִיסְטִין דִּי אַרְטִיגְגָּעָמָה

מִידָּאָרְפָּ שְׁוִין נִישְׁתְּ פָּרָאַרְן צָוּם גּוֹזְוֹכְּטָ

גַּעַמְּסָטָן אָזָן גְּעוֹאוֹגָן, גְּעַרְעָטָן אָזָן

גְּעַרְלִיבָן, גְּעַפְּלִיאָנְטָן, גְּעַרְבִּיבִיטִי,

עַבְּרָוִיטִי אָזָן הַאָרְץ פָּוֹן נִיְּעַ לְיִכְּטָן

מְאַנְטָאָגָ פָּרִיָּחָ נְחָ, אָסְרוֹ חָגָ פָּוֹן אַסְרוֹ חָגָ

פָּוֹן גְּעַזְוֹנְטָהָיִיט הַילְּפָן אָזָן גְּעַזְוֹאָוָן אָז

לְעַבְּדִיגְגָּר מִצְּיוֹנָה בְּשָׂהָה תָּוּבָה

פָּרָאַרְמָאָמָעָן. דָּרָר נִיְּעַר הַמְּסִפְּיךָ אָפִיס

דָּוֹרְכִּיגְּעָנְדָּרְגָּיָן בַּיִּ אַיְסָסְפָּן דִּי

מִיר עַנְגָּנָן דִּי אַיְפָּנְצָן פָּלָאָן.

דָּרָר נִיְּעַר הַמְּסִפְּיךָ אָזָן

מוֹשְׁטְרִיטָן מִיטְנָן זְעַלְבָּן הַאָרְץ אָזָן

קוֹוְאַלְיָטָעָט וְוַיְּאַלְעַהְיָמִישָׁע גְּעַגְּנְטָעָר פָּוֹן

נִיְּוַיְּאָרְטִיְּסִיטָן זְאַז אָז דָּעַר נִיְּעַר אָפִיס

גְּאַרְנִישְׁטָאָז אָזָן נִיְּיָ נִיְּעַר אָז דָּעַר נִיְּעַר אָפִיס

גְּאַרְנִישְׁטָאָז א